roman

boris vian

savrulan otlar arasında

Fransızca Aslından Çeviren: İsmail Yerguz

İMGE kitabevi

2. Baskı

İMGE kitabevi

Boris Vian, 10 Mart 1920'de Paris yakınlarındaki Ville-d'Avray'de doğdu. İki erkek bir kız kardeşle birlikte, neşe, kültür ve zarafetin egemen olduğu bir aile içinde büyüdü. Erken yaşta okuma yazma öğrenen Vian 10 yaşındayken Fransız edebiyatının neredeyse bütün klasiklerini okumuştu. 12 yaşında ilk kalp sorunlarını yaşadı ve yaşamı boyunca da bu sıkıntılardan hiç kurtulamadı. Bu sıkıntılarını özellikle *Yüreksöken* adlı yapıtında yoğun biçimde anlatmıştır. 1939'da sağlık nedenleriyle askere alınmadı. Aynı yıl içinde tanışığı Monette'le nişanlandı. Aile 1940'da Paris'ten ayrılarak Gironde'a yerleşti. Orada Capebreton'da ilk eşi Michèle Léglise'le tanıştı. 3 Temmuz 1941'de evlendiler ve iki çocukları oldu. 1942'de metalürji mühendisi oldu. Mühendislik yaparken bir yandan da ilk yapıtlarını yazmaya başladı (1941). 1944'e doğru Bison Ravi ya da Hugo Hochebuisson takma adlarıyla yazdığı ilk metinlerini yayınladı. İlk şarkı sözlerini de bu dönemde yazmaya başlamışsa da bu uğraşı gerçek anlamda 50'li yıllarda yoğunlaşacaktır. 1945'de Gallimard'la sözleşme imzalayan yazar 1946'da ünlü romanı *Günlerin Köpüğü*'nü yayınladı. Saint-Germain-des-Prés edebiyat aristokrasisinin önde gelen isimleri Simone de Beauvoir ve Jean-Paul Sartre'la da gene bu dönemde tanışı. Bu romanından birkaç ay sonra yayımladığı *Mezarlarınıza Tüküreceğim* adlı romanında Vernan Sullivan takma adını kullandı. 1948'de çıkan *Bütün Çirkinler Öldürülecek* adlı yapıtıyla birlikte "best-seller", "skandal" ve "başarı" sözcükleri Boris Vian bağlamında yan yana gelmeye başlamıştır. 1940'lı yılların sonunda caz etkinliklerini Club Saint-Germain-des-Prés'de sürdürmeye başladı ve ünlü Amerikalı cazcılar Duke Elington, Charlie Parker, Miles Davis gibi isimlerle birlikte çalıştı. İlk kabare gösterilerini de bu dönemde yazan Vian caz yazılarına çeviri etkinliklerini de kattı. 50'li yılların başında tiyatro alanında yoğunlaştı ve ilk müzikal komedisi olan *Gialiano*'yu yazdı. 1951'de Léglise'den ayrıldı ve Alman dansçı Ursula Kubler'le birlikte yaşamaya başladı, 1954'te evlendi. Tiyatro, roman, şiir, şarkı sözünden sonra Avrupa'da henüz tanınmayan bir tür olan bilim kurguya da el attı. 1955'ten sonra çeşitli kabarelerde ve sahnelerde çalıştı. Büyük başarılarının arkasından ilk plağını çıkardı: "Mümkün olan ve mümkün olmayan şarkılar" adlı albümü "Asker kaçağı" şarkısı yüzünden sansüre uğradı. 1959'da *Mezarlarınıza Tüküreceğim* adlı yapıtının sinemaya uyarlanma çalışmaları sırasında birçok zorlukla karşılaştı ve sonunda proje rafa kaldırıldı. Roger Vadim'in "Tehlikeli İlişkiler"inde Jeanne Moreau'yla birlikte son bir sinema denemesi daha yaptı. 23 Haziran 1959 sabahı *Mezarlarınıza Tüküreceğim* adlı romanından uyarlanan filmin prömiyerine katıldı. Daha önce yapımcılarla kavga etmiş ve filmi ağır biçimde eleştirmiş, adının jenerikten çıkarılmasını istemişti. Filmin başlamasından birkaç dakika sonra da bir kalp krizi geçirdi, hastaneye yetiştirilemeden yolda hayatını kaybetti.

Vian'ın Eserleri:

- *Bir Kara Kedi İçin Blues* (Stüdyo İmge Yayınları, 1985)
- *Pekin'de Sonbahar* (Can Yayınları, 1986)

- *Kızıl Ot* (Mitos Boyut Yayınları, 1993; İthaki Yayınları, 2003)
- *Kırmızı Ot* (Altıkırkbeş Yayınları, 1994)
- *Kurtadam* (Altıkırkbeş Yayınları, 1995)
- *Mezarlarınıza Tüküreceğim* (Akyüz Yayınları, 1998; İthaki Yayınları, 2002)
- *Savrulan Otlar Arasında* (Güncel Yayınları, 1999; İmge Kitabevi Yayınları, 2009)
- *Pornografi Üzerine* (Altıkırkbeş Yayınları, 1999)
- *Kızlar Farkına Varmıyor* (Altıkırkbeş Yayınları, 1999)
- *Ve Bütün Çirkinler Öldürülecek* (Altıkırkbeş Yayınları, 1999; İthaki Yayınları, 2004)
- *Bütün Ölülerin Derileri Aynıdır* (Altıkırkbeş Yayınları, 1999; İthaki Yayınları, 2006)
- *Karıncalar* (Altıkırkbeş Yayınları, 2000)
- *Sıradan Kişiler İçin Peri Masalı* (Güncel Yayıncılık, 2000)
- *Vercoquin ve Plankton* (Altıkırkbeş Yayınları, 2002)
- *Yürek Söken* (İthaki Yayınları, 2002)
- *Çıtırlar Farkında Değil* (İthaki Yayınları, 2003)
- *Günlerin Köpüğü* (E Yayınları, 2005)
- *Jöleli Şarkılar* (İthaki Yayınları, 2006)
- *İmparatorluk Kuranlar* (Mitos Boyut Yayınları, 2008)
- *Generallerin Beş Çayı* (Mitos Boyut Yayınları, 2009)
- *Kasaplığın Elkitabı* (Mitos Boyut Yayınları)

İsmail Yerguz, 1948'de doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. *Tragédie Selon Corneille; Nécessité et vraisemblance dans la tragédie Cornélien (Corneille'e göre trajedi; Corneille trajedisinde gereklilik ve gerçeğe uygunluk)* ilk çevirisidir. Daha sonra Balzac, Dostoyevski, Gabriel Garcia Marquez gibi yazarları çevirdi. Öğretim görevlisi olarak çalıştı. Çeşitli ansiklopedilerde çevirmenlik, redaktörlük, yazı işleri yönetmenliği yaptı. Bazı dergilerde yazılar yazdı. Kitaplarını çevirdiği öbür yazarlar arasında; Georges Bataille, André Breton, Milan Kundera, Julien Gracq, Romain Gary, Robert Pinget, Michel Butor sayılabilir.

Yerguz'un Bazı Çevirileri:
- Georges Perec, *Yaşam Kullanma Kılavuzu* (Mitos Yayınları, 1993; Yapı Kredi Yayınları, 1996, 2005; İmge Kitabevi Yayınları, 2009)
- Julien Gracq, *Sirte Kıyısı* (Yapı Kredi Yayınları, 1995)
- Robert Pinget, *Sorgulama* (Yapı Kredi Yayınları, 1996)
- Romain Gary, *Kadının Işığı* (Can Yayınları, 1996)
- Gabriel Garcia Marquez, *Bir Kayıp Denizci* (Can Yayınları, 1998)
- Denis Guedj, *Papağan Teoremi* (Güncel Yayıncılık, 1999)
- Boris Vian, *Savrulan Otlar Arasında* (Güncel Yayıncılık, 1999; İmge Kitabevi Yayınları, 2009)
- Luce Irigaray, *Nietzsche'nin Deniz Aşığı* (Kabalcı Yayınları, 2000)
- Christophe Andre-François Lelord, *Kendine Saygı* (İletişim Yayınları, 2001)
- Andre Breton, *Nadja* (Dost Kitabevi Yayınları, 2002)

- Andre Breton, *Çılgın Aşk* (Dost Kitabevi Yayınları, 2003)
- David Le Breton, *Yürümeye Övgü* (Sel Yayınları, 2003)
- Emmanuel de Waresquiel-Philippe Gavi-Benoit Laudier, *Isyankar Yüzyıl: Yirminci Yüzyıl'ın Başkaldırısı Sözlüğü* (Sel Yayınları, 2004)
- Gerard Maintenant, *Jakobenler* (İletişim Yayınları, 2005)
- David Le Breton, *Acının Antropolojisi* (Sel Yayınları, 2005)
- Jean Piaget, *Çocugun Gözüyle Dünya* (Dost Kitabevi Yayınları, 2005)
- Gerard Monnier, *Mimarlık Tarihi* (Dost Kitabevi Yayınları, 2006)
- Jean Bonamour, *Rus Edebiyatı* (Dost Kitabevi Yayınları, 2006)
- Jean Louis Bandet, *Alman Edebiyatı* (Dost Kitabevi Yayınları, 2006)
- Jean Raimond, *İngiliz Edebiyatı* (Dost Kitabevi Yayınları, 2006)
- Sophie Desplancques, *Antik Mısır* (Dost Kitabevi Yayınları, 2006)
- Christian Bec, *İtalyan Edebiyatı* (Dost Kitabevi Yayınları, 2007)
- Pascal Boniface, *Futbol ve Küreselleşme* (NTV Yayınları, 2007)
- Hamid Skif, *Tehlike Cografyası* (Istiklal Kitabevi Yayınları, 2007)
- Patrick Tort, *Darwin ve Darwincilik* (Dost Kitabevi Yayınları, 2007)
- Henri Favre, *Inkalar* (Dost Kitabevi Yayınları, 2007)
- Alexandre Defay, *Jeopolitik* (Dost Kitabevi Yayınları, 2007)
- Sabine Melchior-Bonnet, *Aynanın Tarihi* (Dost Kitabevi Yayınları, 2008)
- Maurice Blanchot, *Son Insan* (Kabalcı Yayınları, 2008)
- Maurice Blanchot, *Yücelerin Yücesi* (Kabalcı Yayınları, 2008)
- J. J. Rousseau, *Anayasa Projeleri* (Say Yayınları, 2008)
- J. J. Rousseau, *Siyasal Fragmanlar-Ekonomi Politik Üzerine Söylev* (Say Yayınları, 2008)
- J. J. Rousseau, *Emile ya da Egitim Üzerine* (Say Yayınları, 2009)
- Eric Debarbieux, *Okulda Şiddet: Küresel Bir Tehdit* (İletişim Yayınları, 2009)
- Dominique Fernandez, *Kızıl Meydan* (Sel Yayınları, 2009)
- Dan Franck, *Bohemler* (Sel Yayınları, 2009)
- Georges Perec, *Ücret Artışı Talebinde Bulunmak İçin Servis Şefine Yanaşma Sanatı* (Imge Kitabevi Yayınları, çıkıyor)

Boris Vian

Savrulan Otlar Arasında

Fransızca Aslından Çeviren
İsmail Yerguz

2. Baskı

İMGE kitabevi

İmge Kitabevi Yayınları
Genel Yayın Yönetmeni
Şebnem Çiler Tabakçı

ISBN 978-975-533-631-2

Özgün Adı
Trouble Dans Les Andains

© "TROUBLE DANS LES ANDAINS" by Boris VIAN
© Société Nouvelle des éditions Pauvert 1979, 1996 et 1998
© Librairie Arthème Fayard 1999 pour l'édition en œuvre complète
© İmge Kitabevi Yayınları, 2009
© Türkçe yayın hakkı ONK Telif Hakları Ajansı aracılığı ile alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır.
Yayıncı izni olmadan, kısmen de olsa
fotokopi, film vb. elektronik ve mekanik
yöntemlerle çoğaltılamaz.

1. Baskı: Güncel Yayıncılık, 1999
2. Baskı: İmge Kitabevi Yayınları, Eylül 2009

Editör
Nafer Ermiş

Kapak
Duysal Yaşar

Dizgi
Yalçın Ateş

Baskı ve Cilt
Pelin Ofset Tipo Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Mithatpaşa Cad. No: 62/4 Kızılay-Ankara
Tel: (312) 418 70 93-94 • Faks: 418 10 46
www.pelinofset.com.tr

İmge Kitabevi
Yayıncılık Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Konur Sok. No: 3 Kızılay 06650 Ankara
Tel: (312) 419 46 10-11 • Faks: (312) 425 29 87
İnternet: www.imge.com.tr • E-Posta: imge@imge.com.tr

İçindekiler

Pabuçlarını Giymiş Adelphin 9
Sarı, Bir Renktir 11
Psikoloji 13
Adelphin'in Portresi 15
Davete Geliş 17
Serafinio'nun Portresi 19
Davet 21
Que Non As Cendam...? 23
Açıklama 25
Karanlıkta 27
Önermeler 29
Karanlıklar Kır Tanrısı 31
Bilginlerin Gizli Toplantısı 33
Yardım 37
Şef 39
Özet 41
Plan 43
Tuzaklar? 45
Antioche 47
Antioche Yolda 51
İnceleme 53

Yol 57
Güney Amerika 59
Bir Kedinin Uçması 61
Mahzen 63
Hayvan 65
Yazma 69
Yazmanın Okunması 71
Yazmanın Devamı 75
Yazmanın Devamına Devam 79
Gene Yazma 81
Hâlâ Yazma 85
Yazma Bitmedi 89
İnterlid 91
Birkaç Sayfa Daha Var 95
Sekiz Sayfa Daha 97
Bu Kadar 101
Yitik Baronun Peşinde 105
Bkz. Bir Önceki Başlık 107
Aylaklıklar 113
Yitik Şefin Peşinde 117
Baron'un Ayak İzleriyle Şefin Ayak İzleri Buluşuyor ... 119
Dunœud Geri Dönüyor 121
Başlık Yok 123

I

Pabuçlarını Giymiş Adelphin

Kont Adelphin de Beaumashin yöneşen ışıklarla pırıl pırıl parlayan Mirophar-Brot'unun önünde sarı bir gömlek geçiriyordu sırtına. O akşam Barones de Pissenlied büyük bir davet veriyordu ve kendini olabildiğince etkili göstermek isteyen Adelphin, eşsiz uşağı Dunœud'ye, yalnızca çok özel durumlarda giydiği bir numaralı frakını hazırlatmıştı. Gece mavisi rengindeki giysi, üstünde, Adelphin'in Andora Cumhuriyeti'ne yaptığı bir keşif gezisi sırasında satın aldığı, üzerine bir Berberi ayı postu serilmiş geniş divanda duruyordu. Giysinin mat ipek astarı çok hoş bir parıltı saçıyordu ve şahane plili pantolonunun şeritleri giyilmeye hazır durumdaki bu bacak kılıfını uzunlamasına kesiyordu. Dunœud, yalnızca sağlam yapılı insanlarda ve kabarık cüzdanlarıyla eciş bücüş gözüken kimselerde katlanılabilir olan o iyi kötü sadeliği dışlamayan titizliğe bilinçli bir şekilde eklenmiş bir bakımın tamamlayıcısı niteliğindeki hiç kullanılmamış ince bir papyonu da unutmamıştı tabii ki.

Ve sarı ayakkabılarını giyiyordu Adelphin.

II

Sarı, Bir Renktir

Platon, 1792'ye doğru ortaya çıkan ünlü bir yergi yazısında, evren anlayışını çok iyi tasarlanmış birkaç cümleyle formüle ediyor. Kimilerinin, aslında, arkalarında olduğunda gerçek diye kabul ettikleri canlı gölgelerin yansıtıldığı bir tür sinema ekranında kendisi için özetlemiş düşüncelerini. Böyle bir düşünceden hareketle Adelphin de şöyle düşünmüştü: Kendimi ışığı arkaya alarak göstereceksem eğer, niçin sarı ayakkabı giymeyeyim? Bu nedenle kendini yalnızca ışığı arkasına alarak göstermeye karar vermişti; bölgemizde, zamanın yarısının, genellikle gece denen ışık yoksunluğu içinde geçtiği düşünüldüğünde, ki bu durum önden ve arkadan gelen ışıkların uyum içinde birleşmesi olarak açıklanabilir, oldukça kolaydı bu amaca ulaşmak. Kaldı ki bu ayakkabılar, sarı olmalarına rağmen, kızıl saçlı kafasında mor puanlı gri bir kasket bulunan ve astarı, çekiç ve keser motifleriyle işlenmiş kıpkırmızı kadifeden, dış kısmı ise binlerce siyah pelerinin ana maddesini oluşturan ve akşamları dünyada yaşayan binlerce insanın kürek kemik-

lerine denk düşen yerlerinde bitler dolaşan basit siyah kumaşların tıpatıp aynısı kumaştan bol bir pelerine sarınan kontun giysisinin bütünlüğünü mükemmel bir biçimde tamamlıyorlardı. Adelphin siyah kumaştan (iç kısmı ise kıpkırmızı kadife) dikilmiş pelerini içinde çok yakışıklıydı. Funda ağacından, topuzcuğu elektrikle kararılmış bastonunu almak için aniden eğildi ve iki gün önce soyunurken olduğu gibi, gene yere düşen yaka düğmesini çıkardı yatağın altından bir yerden.

III

Psikoloji

Bu durumda, Adelphin sadece, çok basit bir şekilde, iki gündür unutulmuş olan yaka düğmesini düşünmüş olabilirdi. Oysa hiç öyle değil. Devreye giren karmaşık iç olgu ve önceden tasarlanmamış eyleminin derinlerde yatan nedeni, büyük filozofların çağrışım diye adlandırdıkları ve Adelphin'in, yakasını iliklerken, yaka düğmesinin olmadığını ilginç bir zekâ varlığıyla fark ettiği anda ortaya çıkan saptırıcı sürece dayanıyordu bu yaptığı. Bu bölümün konusunu oluşturan ve yalnızca filozofların bilimiyle uygulama olanağı bulan, nedeni de başarılı bir çözümlemesi yapılmadığı takdirde kesinlikle bulanık kalan ve kendisine gelişmemiş bir beynin alışkanlıklarını aşılayabilecek her türlü dalgalanmaya boyun eğmiş bir eylemin kaynağının parlak bir ışığa boğulması da olmayacak şey değildir.

Adelphin'in Portresi

Otuz yıl önce doğmuş olan Adelphin peş peşe üç otomobil kazasının ve birçok güçlü patlamanın kurbanı olduktan sonra, Joinville'de birden fazla eğitimcinin kıskandığı bir fiziğe sahip olmakla haklı olarak gururlanıyordu. Hafif kırlaşmış ince, bir Parque'ın makaslarını cezbedecek kadar düzgün bir bıyık katışıksız barok stili bir burnun altında kıvrılarak uzanıyor ve zehirli düğünçiçeğini andıran kokulu bir çiçek gibi kontun kalın, etli dudağının üzerinden sarkıyordu. Çıkıntılı elmacık kemikleri, lal renkli gözlerin altında kırılgan bir çiçeklik gibi duruyordu; yüzünün bu bölümü sıvıların toplanmasına -ağlamaya yakın dememek mi gerekiyordu?- o kadar uygundu ki küçük bir gözyaşı ırmağının buraya gelip kuruyacağını sanırdınız. Geniş ve dalgalı kıvrımlarla dolu alın, Adelphin'in soylu kafasına aslan gibi bir hava veren bol ve gür tüylü yolu birdenbire kesiyordu. Kontun kafası otuzlu yaşların ihtişamında işte böyle gözüküyordu. Beden kesinlikle boyun eğmiyordu ona. Mavimsi başlangıç yeri, çıkıntı yapmış iki kürek kemiği

arasındaki omuzlara gömülmüş gibi duran olağanüstü çekici bir boyun, kıllı, silindir biçiminde, kabaran denizin dalgalarının, önceden hazırlanmış konumlarında yavaşça kapanan kumların dalgalanmasını andıran çıkık kaburga kemikleriyle çizilmiş bir göğüs, geniş ve sıkı kalçalar, olağanüstü ince ve yalnızca bataklıklardaki yeşil sazlara benzetilebilecek olan kollar ve bacaklar birçok kenar mahalle kadınının sık sık gizliden gizleye saygı sunmak istediği son derece uyumlu hatta gerçeküstü bir bütün oluşturuyorlardı.

Kont, Mirophar-Brot'unda işte böyle görüyordu kendisini.

V

Davete Geliş

Tuvaletini tamamlayan Adelphin yavaşça odasının kapısını açtı ve metalik kristale son kez bakıp, bir kızböceği gibi kayarak, açık mavi yün kumaş kaplı kıvrımlı süsleri nikel tırabzanının ışıltılarının dolaysız ufkunu kesen mermer merdivene doğru yöneldi.

Kendisini düzlükten ayıran birkaç basamağı adeta istemeyerek indi ve Dunœud'nün birkaç dakika önce konağının önüne çektiği hafif elektrikli arabasına bindi.

Beaumashin (Güzel şey) züppelik olsun diye kendisi kullanıyordu arabayı; spor oluyordu onun için bu. Sarı ayakkabıları kumanda pedalları üstünde sinirli bir şekilde titrediler ve araba havalanan eski bir uçak gibi gürültüyle hareket etti. Hatta uçağın ağırlığının duvarlarda yol açtığı şok etkilerini duyduğunuzu sanabilirdiniz.

Adelphin iyi kullanıyordu arabayı. Onu dönemeçlerde kaldırımları sıyırırken ve yolun birkaç milimetre üstünde -neredeyse- uçarken görmek çok keyif vericiydi. Yayvan işaret parmağıyla, son derece kendine özgü bir şekilde korna çalarak rahatsız ederdi çevreyi; metal

borudan çıkan acayip ve hiç duyulmamış bir ses bu ilginç kişi hakkında bir fikir verirdi.

Adelphin, Concorde alanında, Hotel Crillon'un karşısında anideñ durdu. Karanlıkta bir adam belirdi ve arabaya yaklaşu.

-Sen misin? dedi Adelphin.

-Benim! diye karşılık verdi, kalkarken arabaya binen öbürü.

Birkaç dakika sonra iki adam Barones Pissenlied'nin kapısını çalıyorlardı.

VI

Serafinio'nun Portresi

Adelphin'in arkadaşının adı -daha fazla saklamaya ne gerek var- Serafinio Alvaraide'di. Uzun boylu, omuzları yamru yumruydu ve elbisesi iyi oturmuştu üstüne, bedenini kıçına tekme vura vura oluşturmuşlardı sanki. Vahşi bakışların süslediği sıkıntılı fizyonomisi ateşli kadınlardan oluşan çevresinin büyük rağbet gösterdiği güçlü, özgün bir karakter veriyordu ona. Bilimsel alıştırmalarla direncini, boyu kürek kemiği hizasına kadar bir yetmiş olan bir kadanayı hiç acı çekmeden aşacak kadar geliştiren ve son derece ince bir gülümsemesi olan bu adamın tüm gözeneklerinden korkunç bir cinsellik saçılıyordu. Yarı at yarı insan biçimindeki masalsı yaratıklara özgü alabildiğine serbest, dizginsiz tavırları sayesinde topluluk içinde bütün bakışların kendisine yönelmesine görülmemiş bir kolaylıkla tahammül edebiliyordu. Ateş gibi haliyle, hayatta kaba ve kozmetik, iki sesli bir ıslık gibiydi. O önlerinden geçerken, düzenin bekçileri şapkalarını çıkarıyor, bağıran çocuklar susuyordu.

Serafinio ve Adelphin, birkaç yıl önce, güzel bir öğle sonrasında Jusant-les-Pins plajında tanışmışlardı. Serafinio soluk altın rengindeki kumda yüzü koyun (uygun biçimde) yatıyordu. Adelphin, bakışları dönüş umutlarının doğup kaybolduğu mavimsi uzaklıklarda kaybolmuş, kendinden geçmiş bir halde yürüyordu. Adelphin Serafinio'nun uzanmış bedenine çarpmıştı. Bu ilk temastan, bu iki tür vanadyum arasındaki temel farklılıklara rağmen hiçbir zaman yalanlanmamış (neyle) uzun süren bir dostluk doğmuştu.

Şunu da söyleyelim ki Alvaraide ve Beaumashin seyrek görüşürlerdi ve ilişkileri hakkında ancak aşağı yukarı doğru düşüncelere sahip olabileceğiz.

VII

Davet

Elektrikli araba henüz durmuştu ki hiçbir uygunsuz fantezinin süslemediği siyah, sade üniformalı şık bir uşak, işlerine karışılmasından hoşlanmadıklarından öbür taraftan inen iki arkadaşa kapıyı açtı. Büyük beri-beri çiçek saksılarıyla bir tropikal sarayın girişine benzeyen, boyutları görkemli bir merdiveni çıktılar. Adelphin merdiveni çıkarken, güçlü, mis gibi kokusu başına vuran bir diş beri-beri kopardı; şehvet uyandırıcı yayıntılarla dolu basamakları tırmanırken masmavi, son derece huzurlu gözlerinin önünde kırmızı sefahat imajları yanıp tutuşuyordu. Kâşiflerin, benzerini uzak bölgelerdeki orman lingalarında* buldukları, yaşamın tuzu biberi niteliğindeki beri-beri, harikalar yaratır bizim bölgemizde.

Merdivenin üst kısmına vardıklarında güzel biçimli bir bayan hizmetçi gelip iki arkadaşı, üstlerindeki giysilerden kurtardı. Sarışın, kısa boylu, gözleri sürmeli, kalçaları baştan çıkarıcı hizmetçi Beaumashin'in pelerinini

* Hint tanrısı Şiva'nın Phallus biçimindeki simgesi (ç.n.).

ve kasketini alırken Serafinio da yağmurluğunu veriyordu ona. Kadın mor pembe ışıklı bir koridorda kayboldu ve iki arkadaş Barones de Pissenlied'nin bekleme odasına girdiler.

Büyük bir davetti bu. Gerçek lateksten, bedenini sımsıkı saran bir entari giymiş olan, son derece dekolte, kendini frenlemeye hiç gerek görmeden sürekli gülen etli butlu Pissenlied'nin çevresinde on birden fazla kişi koşuşturup duruyordu. Bakıra çalan yansımaları olan kızıl kestane rengi saçları ve elindeki saplı gözlüğüyle, kibirli bir küstahlık içinde, yeni gelenleri süzüyordu. Hava atmıyordu, miyoptu. Adelphin'i tanıdı ve nazikçe gülümsedi, ama Serafinio'yu çıkaramadı. Ve hikâyelerini anlatmaya giriştiğimiz amaçsız insanları bekleyen tuhaf macera başladı.

Serafinio, bu hakaret karşısında bembeyaz kesildi. Ama Adelphin bir jestle doğal rengini kazandırdı ona. Orkestra doğaçlama yapıyordu. Kromatik armonikayla çalınan baygın bir fokstrot melodisi çıktı ortaya. Bu sırada yedili eksik aralığı duyan Serafinio şişman, kızıl saçlı bir kadını kucakladı ve karşı koymasına meydan bırakmadan, kendisinin dans etme tarzı olan kasıntılı ve sürekli bir dönme etkinliği içine sürükledi. Adelphin de baronesi yakaladı ve çiftler şehvet dolu tavırlarla, bellerini kıra kıra, kadınların koltuk altlarında pırıl pırıl, cam gibi damlalar meydana getiren müstehcen bir ritim tutturdular.

VIII

Que Non As Cendam...?

Adelphin, biri yüksek sesle notaları okuyan, biri de kör bir icracı olan iki müzisyenden oluşan orkestranın insanı alıp götüren armonik boşalışındaki bir kesintiden yararlanarak, arkadaşını büfeye götürdü.

-Eee? dedi ona.

-Sen anlayamazsın... dedi Serafinio.

-Ya? diye onayladı Adelphin, anlamadan.

-Bu kadın... barones...

-Eee?

-Ah! diye bağırdı Serafinio, öyle anlar oluyor ki insan... söylemek istiyor.

-Sakin ol dostum, dedi Adelphin. Tenha bir köşeye çekilelim. Daha rahat konuşuruz.

-Doğru diye mırıldandı öteki belli belirsiz.

Adelphin gizlice beş şişe şampanya ve küçük pastalarla dolu sayısız tabak alarak peşindeki kuyruğu üst taraflara doğru götürdü.

Yüz kadar basamak çıktılar ve birinci katta Penthesileia'nın, ok atabilmek için kestirdiği sol memesini en

ince ayrıntılarına kadar canlandıran kehribar renginde kristal bir kupayla hafifçe aydınlatılmış bir sahanlıkta durdular.

Serafinio, bu sanat yapıtına bir göz attıktan sonra on yedi badem kurabiyesine ve dört romlu hamur tatlısına teslim olan Adelphin'in kolundan tuttu ve onu, hiçbir işlevi yokmuş gibi gözüken bir kapıya doğru götürdü; kapının altından tek bir ışık bile sızmadığından bu kapıyla ilgili odanın boş olduğunu kuvvetle tahmin etmek mümkündü.

Adelphin, serbest sol işaret parmağıyla kilit yayını oynattı ve kapı sessizce açılıverdi. Gözüne, sahanlığın ışığıyla aydınlanan bir briç masası ilişince, ganimetlerini oraya bıraktı, kısa süre önce yere düşen küçük pastaları almaya gitti ve onları merdiven boşluğunda, bir top sünger kâğıdıyla özellikle kafasının arkasını kurulamakta olan eski bir istihkâmcının dazlak kafasına attı. Kapanmaya karar verdikleri odaya, Serafinio'nun yanına gitti tekrar ve kapıyı içerden kilitledi.

Eski istihkâmcı başka bir kâğıt topu almıştı eline.

IX

Açıklama

-Bu kadın benim kalbimi kırdı, dedi, doğrudan sonuca gitme alışkanlığında olan Serafinio. Kadın değil, bir yıldızın âşık dişi şeytanının dünyada unuttuğu bir gayda o. Benimle alay etti. İntikam alacağım!...

-Ama... dedi Adelphin. Anlayabilecek miydim?...

-Ha!... diye uludu Serafinio. İmkânsız!... Siz ve ben aynı soydan değiliz!... Ama ne anlamı var bunun?

Işıklar bir bir sönüyordu. Salonun arka tarafı bütünüyle kararmıştı bile.

-Hiç... dedi Adelphin. Devam et.

-Önümde bedeninin titrediğini hissetmedim, dedi Serafinio. İnanacak mısın buna?

-Önemli, dedi Adelphin, elinin tersiyle bıyığına bulaşmış dövme kaymak kalıntılarını silerek ve müthiş bir geğirti çıkararak.

Yalnızca iki küçük elektrik ampulü yanıyordu... Karanlık koyulaşıyordu.

-Mağdurum ben... dedi sonunda Serafinio lafını bağlarken.

-Mağdursun.., diye onayladı kont ve son iki ışık da söndü.

X

Karanlıkta

Durumun açık sakıncalarını düşününce belli belirsiz bir endişe içine düştü kont. Serafinio, annesinden öğrendiği ve uzun zamandır anlamını unutmuş olduğu eski bir İspanyol ezgisi mırıldanıyordu. Çok heyecanlandığı zamanlarda aklına gelirdi bu ezgi. Adelphin haberliydi bu ayrıntıdan. Güven vermek amacıyla birçok kez sırtını sıvazladı kuyruğunun. Serafinio sustu. Ama küllü bacakları titriyorlardı altında. Hiçlik düşüncesine hiçbir zaman tahammül edememişti.

Adelphin, elini yeleğinin cebine soktu ve Düşes Adémahye de Cornembouc'un, on sekiz delikli bir tıris koşusu olan Grand Prix des Sportsmen de Saint-Germain'de birinci geldiğinde kendisine armağan ettiği altın kaplama Dunhill çakmağını çıkardı. Çakmağın yanmayacağını düşünerek sövüp saydı içinden, çaktı ve yanmadı çakmak. O zaman çakmağın benzini olmadığını düşündü.

-Serafinio! dedi alçak sesle.

-Evet, Adelphin?

-Benzinin var mı?

-Evet, Adelphin!

-Ver.

-Peki, Adelphin.

Ve Serafinio Adelphin'e, biraz önce çarptığı ve yarıya kadar dolu benzin bidonunu uzattı.

Biraz sonra, iki adamın duvarda titreyen gülünç gölgesini soluk bir ışık çevreliyordu.

-Şimdi daha iyi, diyerek derin bir soluk aldı kont. Neredeyiz?

-Bunu söyleyebilecek olan çok akıllıdır. Ben diyorum ki zor bir durumdayız. Ama, seni bu görüşü kabul etmeye zorlamam kesinlikle.

Adelphin ansızın, elini siyah pantolonunun sağ cebine soktu. Sarardı, dişlerini sıktı ve yüzü sakızla güzel bir Akdeniz gökyüzü arası bir renk aldı.

-Serafinio! diye seslendi alçak sesle. ÇATALLI BARBARİN'imi* çalmışlar!

-Her şey aydınlanıyor! diye bağırdı Serafinio... ve birden ışık geri geldi.

---

1. Karolenjler döneminde İspanya Araplarının Fransa'ya soktuğu para.
2. XII. Ve XIII. Yuzyıllarda Limoges'da basılan ve üzerinde aziz Martialis'in sakallı yüzü olduğundan bu adla anılan para (ç.n.)

XI

Önermeler

-Sorun basit, dedi Adelphin, geceydi, gündüz oldu. Barbarinim vardı ve yok. Eşanlamlı ama öte yandan da gerçek anlamda bağlantıları olmayan (dolayısıyla ikinci bir sorun çıkaran) bu iki olgu arasındaki doğal bağıntıyı bulmaktır söz konusu olan. Özetliyorum: Kim çaldı bu barbarini benden?

-Ben çalmadım, dedi Serafinio endişe içinde çünkü kontun yüzü o anda korkunç gözüküyordu ve soluk borusundan belli belirsiz uğultular yükseliyordu.

-Hayvan! dedi, birden rahatlayan Adelphin. Çok şakacısın!

Ve yıkılmış bir dev gibi gülmekten kırıldı. Ama bu keyif krizi kısa sürdü ve Serafinio'yu kolundan tutarak odanın arka tarafına götürdü.

Duvarda, anıtsal bir şöminenin sağ tarafında saf gotik üsluplu bir Rönesans alınlığının süslediği alçak bir kapı açılıyordu. Adelphin kapıya dikkat etmedi ve geniş ocak etekliğinin altına doğru yönelerek birkaç adım attı. Üstünde zambak süsleri olan ve siyah kap içinde hiçbir

zaman yanmamış korların sıcaklığını tutmaya yarayan dökme levha tuhaf bir biçimde yamulmuş gibi gözüktü gözüne.

Gerildi ve bu levhaya müthiş bir tekme attı. Levha, ancak binicisiz bir atın geçebileceği kadar bir açıklık bırakarak paramparça oldu ve uçtu.

Adelphin, aklına aniden bir şey gelmiş gibi durdu.

-Gözetle, dedi Serafinio'ya. Geliyorum!

-Hissettim, dedi Serafinio kısa ve şehvetli aralıklarla havayı koklayarak.

Sessizce kapıya doğru yöneldi ve tam karşısına geldiğinde ani bir hareketle açtı kapıyı.

Kalçaları oynayan ufak tefek sarışın hizmetçi kadın, kulağını pervaza dayamış eşikte duruyordu. Serafinio'nun hareketiyle odaya düştü kadın. Hemen arkasından, kapı bu kez kilitlendi ve Serafinio, ipe sapa gelmez bir şeyler kekeleyerek ve can sıkıcı taşkınlıklarla genç kadının bedenine saldırdı. Beş dakika sonra bayıldı kadın. Serafinio giysilerini düzeltti ve Adelphin'in yanına gitti tekrar.

-Daha iyiyim, dedi ona.

Şimdi kontun keşfettiği yolda çok ileri gitmişlerdi.

XII

Karanlıklar Kır Tanrısı

Fabre, çoğu zaman küçümsenen ve aynı zamanda hiçbir zaman iyi anlaşılmayan yapıtlarında hamamböceğini şöyle betimliyor: "İlkbaharda yumurtlayan ve lağımlarda üreyen pis bir hayvan." Haksız değil. Kanıtı da şudur ki uzun karanlık koridorlar hamamböcekleriyle doludur hep. Kaldı ki Adelphin ve sadık çömezinin şu anda süründükleri koridor çok iyi aydınlatılmıştı ve bu durum onların, Fabre'ın gözleminin dikkat çekici şaşmazlığını değerlendirmelerini engelliyordu. Ama hayaller kurmamak gerekir: Fabre hiçbir zaman yanılmaz. Kendisiyle hemfikir olmayanlar dışında bütün biyolojistler, onun gözlemlerinin doğruluğu konusunda hemfikirdirler ve bunların sayısı bir hayli fazladır.

Koridor rutubetli ve ılık bir pus içinde bulantı verici pis kokuların yayıldığı derin bir kuyuya çıkıyordu. Duvara yapışmış paslı ve yapışkan demir parmaklıklar, kendisini, Ricqlès alkollü nane ruhuyla güçlendirerek Shrader ve Vivien de Saint Martin'in jeoloji haritasının bu kuyunun deldiği toprağın niteliğine uygunluğunu

doğrulamak isteyen cüretkâra bir geçiş olanağı sunuyordu.

İki adam büyük bir cüretle yukarı doğru atıldılar çünkü korkmaya başlıyorlardı. Kuyunun -daha doğrusu lağımın, lağımdı çünkü- ağzını kapatan dökümm levhayı kaldırırlarken çevrelerinde belli belirsiz bir gürültü patırtı hissettiler. Gerçekten de tam başlarının üzerinden bir otobüs geçiyordu. Arka köprüye asılan Adelphin bir sonraki otobüsü bekleyen Serafinio'nun gözünden kayboldu. Çarpık bacakları arka köprünün iki kolunu sımsıkı sardığı anda boğuk bir patlama sesi duyuldu ve dayanılmaz bir hava akımı, göğe doğru, kesinlikle gazın debisini ölçmeye yarayan bir alet aracılığıyla lağım suyundan oluşan bir sağnak fışkırttı. Pissenlied'nin konağı havaya uçmuştu. Ama otobüs geçmişti.

XIII

Bilginlerin Gizli Toplantısı

Otobüs Adelphin'in evinin önüne geldiğinden Serafinio geçmekte olan bir kaldırım taşını aldı ve akıp giden bineğini bıraktı. Otobüsü birkaç desimetre uzaktan izleyen bir sebze arabasından korunmak için hafifçe eğildi, sonra doğruldu ve son derece doğal bir tavırla kontun konağının demir parmaklıklı kapısının zilini çaldı.

Dunœud gelip kapıyı açtı ve onu, kütüphaneye götürdü; sırtında ince, somon renkli, şişe yeşili şeritlerle süslü bir ropdöşambr olan efendisi burada içine kolza yağıyla nemlendirilmiş ve çok ince kıyılmış tütün koyduğu piposunu tüttürüyordu.

Dörtte üçlük bölümü dolu küçük bir viski sürahisi, iki bardak, bir buz kovası Serafinio'nun dikkatini çekti.

-Bana bir bardak su verdirebilir misin? dedi, burnunu çaktırmadan koluyla silerek.

-Otursana, dedi kont, evindeymiş gibi ol lütfen.

Serafinio oturdu, bir süre kendi kendini tatmin etti ve sonra kalkarak, Dunœud'nün uzattığı bir bardak buzlu suyu bir dikişte içti.

-Konuş! dedi sonunda Adelphin'e dönerek.

Adelphin tek kelime etmedi. Elini sağ cebine soktu ve Serafinio'ya küçük bir eşya uzattı.

-İlahi! dedi şaşkınlık içinde Serafinio. Buldun mu nihayet? Nedir?

-Aptal mısın sen? dedi Adelphin. Bu...

Bir patlama duyuldu ve kurşun dudakları hizasında sözünü kesti.

-Çabuk!... diye bağırdı. Pencere...

Her tarafta, her şeyin üstüne koyu bir karanlık çöküyordu. Pencereden sarktılar ve belli belirsiz bir şekilde bir gölgenin kaybolduğunu, duvara tırmandığını ve sokakta yok olduğunu gördüler...

-Barbarin bu... diye lafını bitirdi Adelphin tekrar yerine otururken. Bu arada içerisi yavaş yavaş aydınlanmaya başlıyordu.

-Neredeydi?

-Her zaman giydiğim elbisemin cebinde.

-Benim anlamadığım şu, dedi Serafinio. Hırsız bunu o cebinden alacak zamanı nasıl bulabildi ve de nasıl bizden önce davranıp her zaman giydiğin elbisenin cebine koymayı başardı.

-Ben de anlamadım, dedi Adelphin.

-Burada cebinde unutmuş olamaz mısın?

-Ne önemi var? diyerek iç geçirdi Adelphin. Olay gerçek: Barbarinimi çaldılar.

-Ama, sende olduğuna göre!...

-Ben çaldılar dedim. Dilek kipi, diyerek güldü Adelphin.

-Affedersin. Ve Serafinio kızardı.

-Ver bana barbarini dedi Adelphin.

-Al! dedi Serafinio barbarini ona uzatarak... ve eli boştu!... -Görüyorsun ki çalındı bu, aptal! dedi kont soğukça ve bir tabancadaki bütün mermileri Serafinio'nun üstüne boşaltarak. İyi nişan alamadığından Serafinio fark etmedi durumu ve kont rahatladı.

-Çaldılar onu benden... diye mırıldandı Serafinio. Ve bayıldı.

-Çok sinirlisin, diye söylendi kont, barbarini, yabancı ateş ederken koymuş olduğu arkadaşının koltuğundan alırken.

XIV

Yardım

Birkaç dakika sonra Serafinio, kendine gelmek için bu kez ağzına kadar dolu bir bardak viski içerken Adelphin şöyle dedi:

-Zaten barbarin sahte. Bir kez daha anlıyorsun ki hiçbir önemi yok bunun.

Arkadaşının artık kendisini dinlemediğini görünce zili çaldı.

-Dunœud! Arkadaşımı yan odaya götürün, bir süre orada kalsın.

Serafinio, döndüğünde kötü gözüküyordu.

-Ne hıyar bu senin Dunœud, dedi sinirli bir şekilde. Yetmiş altı franklık bir don!

Sert mizacının basit bir uşağın soğuk pozitivizmine teslim olduğunu görmek canını sıkmıştı.

-Hepsi bu kadar değil, dedi birden Adelphin. Bu çetenin işini bitirmek gerekiyor.

Kırmızı ipek kordonun ucunda sallanan ve üzerinde zambak süsleri olan ahizeyi aldı, on bir rakamdan aşağı olmayan bir numara çevirdi.

-Alo! dedi. Polis mi? Şefi verin bana.

Ve Serafinio Alvaraide'in yüzünde eksiksiz bir mutluluğun bütün belirtileri görülürken kont, görünmeyen muhatabıyla gevezeliğe başladı.

XV

Şef

7 Ocak 1464'te küçük Saint-Martin-de-Saignant köyü ayaklanan paralı askerlerin saldırısına uğradı. Kendini batmış gibi gösteren bir baron, eski bir Jarretière (jartiyer) tarikatı şövalyesi, yedi İsviçreli süvari ve klasik V biçiminde sakallı on bir godondan oluşan topluluk, yukarısı beyaz aşağısı kırmızı olan ve o bölgeye adını veren -Saignant (kanlı)- geniş ırmağın üstündeki köprüden geçmekteydi. Bu sırada ağaçların arasından, birden, deri giysiler içinde ve elinde silah olarak yalnızca yeni kesilmiş bir öküz kuyruğu bulunan eşkıya kılıklı bir adam fırladı ve silahlı adamları büyük bir çaba göstererek bir bir devirmeye başlayınca hepsi dağıldı.

Peşlerini bırakmadı ve dağılmış bir halde kaçanları (cesetler dışında) teker teker ırmağa attı ve tümü ırmağı boylayıncaya kadar hiçbirinin peşini bırakmadı.

İş bittikten sonra ölüleri soymak için toplanan köylüler:

-Hepsini suya attı diyorlardı.

Soyadı buradan geldi. Landes yöresi çocuklarının müzikli telaffuzuyla bozularak önce Loustaleau, daha sonra da Loustalot oldu. Şefin uzak atalarından biri bu soyadını Amerika'ya götürdü ve orada Loostal O'Connor oldu. Kulağa daha da hoş geliyordu. Şefin büyük babası, Loostol O'Connor'ın torununun oğluydu.

Ve bir kez daha sadeleştirilen soyadı Loostalo diye yazılıyordu.

Kısacası Şefin adı Jacques'tı. Jacques Loostalo tabii ki. Jean Dupont adına kartvizit kullanıyordu ama çalmıştı bunları. Daha doğrusu el koymuştu polis olduğuna göre. Doğal olarak kadrosuzdu. Çok yetkili bir adli polis komiseri gibi çalışan bir tür özel dedektif.

Fizik olarak yakışıklı bir aptaldı; basık alınlı, kirpi saçlı, bir gözü ters bakıyordu, birinde de cam vardı, şeytani gülümsemesi ince dudaklarının şeklini bozuyordu. Uzun giysiler giyiyordu, dişleri tamamdı ve iri yarı kızıl saçlılara özgü ölçüsüz bir aşk icra ediyordu.

Ahlaksal tarafına gelince, şunu söyleme cesaretini gösterebiliriz: Esas ateş lavı dahiyane düşüncelerinin kaynaşan koru yanında soğumuş gözükü yordu. Ama düşündüklerini söylemezdi genellikle.

Sonuç olarak el değmemişti ve jiu-jitsu -günümüz söyleyişiyle judo- yapıyordu.

XVI

Özet

Şef, rahat deri bir koltuğa gömülmüş, elinde büyük bir viski bardağı, umursamaz bir tavır içinde bir Gold Flake kızartıyor, bir yandan da can kulağıyla Kont Adelphin'i dinliyordu. Zeki bakışlarla Adelphin'in soğukkanlı ve çok güzel yüzünü dikkatle inceliyor, fizyonomisinin kıvrımlarından, bir beyefendi görünümünün arkasında sessiz sedasız yatan gerçek düşünceleri anlamaya çalışıyordu.

Bu erkek bedenlerinden yayılan üstün -erkek kokularıyla sinirlenen alımlı bir dişi tazının sunduklarını geri çeviren, divanına uzanmış olan Serafinio rahattı.

Uşak Dunœud topukları yükseltilmiş ayakkabı giymiş sessiz bir gölge gibi arada bir ortaya çıkıyordu; bardakları dolduruyor ve tekrar kayboluyordu ortadan.

Kont, hikâyesini bitirince, Şefin ağzından bir sözcük, tek bir sözcük, bir yorum, bir özet çıktı. Bir anahtar sözcük.

-İyi, dedi.

Ve durdu.

Sonra tekrar konuştu:

-Zaten, yanılmam mümkündür.

Kalktı ve dışarı çıktı.

Holü geçti.

-Tuvalet nerede? diye sordu oradan geçmekte olan Duncœud'ye.

XVII

Plan

Şef, tekrar içeri girdiğinde ikinci sigarasını yaktı.

O gün üstünde omuzları çok geniş, oldukça uzun ve pembe, sarı kareli bir ceket vardı. Güzel bir ceketti. Şıklık ustasının eli çok özgün bir etkiyle kumaşa damgasını vurmuştu. Kumaşın kirlenmiş olduğunu sanıyordu bakan.

-Siz, Alvaraide, dedi birden Şef. Şu perdenin arkasına geçin. Siz kont, şu sandığın arkasına. Siz, çıkın Dunœud. Ben de son derece rahat bir şekilde burada duracağım.

Masayı uzatmak gerektiğinde kullanılan tahtaların konulduğu geniş bir dolabın aralık kapısından içeri sızdı. Ortam çok gerilmiş, patlama noktasına gelmişti.

Holün aynalı demir kapısı hafifçe gıcırdadı ve üç adam gizlendikleri yerlerde kasıldılar ve bu durum perdenin titremesine ve sandığın da çıtırdamasına yol açtı. Dolapsa çok sağlamdı ve koca bir kütük gibi hiç etkilenmedi durumdan. Söz konusu olan, kimilerinin, sismograflara kaydedildiğinden sismik diye adlandırdıkları

sarsıntılardan ileri gelen hareketlerin sık sık görüldüğü Güney Amerika bölgelerinden uygun biçimde uzaklaşmış bir kütüktür.

Kısacası dolap hiç sallanmadı.

Dunœud kapıyı itti ve yabancı kadını içeri aldı. Kadının adı Amélie Serre-Feuille'dü. Babası marangozdu, sorulara esprili bir şekilde cevap verme gibi bir alışkanlığı vardı.

-Babanız ne iş yapıyor Matmazel Serre-Feuille?

-Babam keser.

Ve şıp diye yapıştırılan hoş cevaplar herkesin çok hoşuna gidiyordu.

O sırada gizlendiği yerden çıkan Şef yabancı kadının yanında bulunduğunu anladı.

-Kimsiniz? diye mırıldandı. Amélie'yi ne yaptınız?

XVIII

Tuzaklar?

-Amélie mi? dedi Yabancı kadın. Tanımıyorum.

O anda Şef avucunun içiyle hafifçe alnına vurdu ve tekrar konuştu.

-Devam edin bayan, sizi dinliyorum.

-Benim adım Arielle Cornovant, dedi genç kadın. 16 Mayıs 1926'da, saat on birde Sivastopol Bulvarı'nda doğdum. Daha önce maliyeci Pampasoult, baron Lacloche ve Nonce de Pape'ın yanında çalıştım. Çok olumlu referanslarım var. Şansım olabilir mi sizce?

Şef zili çaldı.

-Dunœud, dedi içeri giren uşağa, bayanla ilgilenin. Hizmetçilik için.

-Allahtan bu bahaneyi buldum kurtulmak için, diye devam etti konuşmasına, kadın odadan çıktıktan sonra. Serafinio ve Adelphin, çıkın gizlendiğiniz yerden, diye sürdürdü konuşmasını Şef.

Kont odanın içinde güçlükle süründü ve tekrar eski alışılmış hızlı hareketlerine kavuşabilmek umuduyla sertçe belini ovuşturdu. Serafinio kaybolmuştu.

-Bir üyenin adı! diye bağırdı Kont.

-Müttefiklerarası Çevre'nin büyük ihtimalle değil mi? diye alaylı bir yorum getirdi Şef.

-Aslında... diye mırıldandı Adelphin.

Ve parmaklarını ağzına götürerek ıslık çaldı. Daha sonra koltuğun arkasına sildi parmaklarını çünkü mor tükürük salgılıyordu. Dişi tazı ortaya çıktı, Serafinio yakından izliyordu onu.

-Kurtardın beni, dedi Alvaraide. Bu köpekler doymak bilmez.

-Yeter! diye bağırdı Şef. Çalışmaya geldik buraya biz. Gösterin bana barbarini.

Bu değerli eşyayı eline alınca yüzü aydınlandı birden.

-Tamam, dedi. Sahte. Bunu anlamak için çok zeki olmaya gerek yok...

Ahizeyi kaldırdı.

-Alo! Anitoche Tambrétambre mı? Selam, çok sevgili dostum. Cadillac'ı ve iki makineli tabancayı al ve yanıma gel. Nereye mi? Buraya tabii, eşşekliğin lüzumu yok.

Kapattı telefonu.

-Birkaç saat içinde yoğunlaşacağız. Kont ve siz, Sérafin, seyahate çıkacakmış gibi giyinin, diye bitirdi konuşmasını.

XIX

Antioche

Antioche Tambrétambre on üç yaşındaydı ve liseye gidiyordu. Sapsız çantasını sol koltuk altında taşıyordu. Sol koltuk altında ve sol elinde değil. Çünkü sol eli, tanıdık birinin elini sıkmak gerektiğinde sağ elin eldivenini tutmak üzere serbest kalmalıydı. Bu el, aynı zamanda, selamlanan kişi bir bayan ya da yaşlı bir kimseyse, çıkardığı şapkasını tutuyordu. Antioche ceketinin üst kısmının sol tarafındaki küçük dış cebine tren pasosunu koyuyordu; gerektiğinde, -eldivenliyken bile- pek maharetli olan sağ elini, düğmeleri sağ tarafta olan pardösüsünün -Antioche erkekti- aralık yerinden geçirerek kolayca çıkarabiliyordu bu pasoyu. Söz konusu ceketin gene sol alt tarafındaki daha geniş cebinde bulunan ve ilgisiz insanların, öğrencilerin sık sık ellerine alıp bıraktıkları bir nesne olarak tanımladıkları dolma kalemini kolaylıkla bulabiliyordu; gene aynı ceketin sağ tarafında bulunan ve 1- çantayı taşıyan kolu değiştirmek 2- daha seyrek takılıp çıkarıldığından parmak kemiklerine güçlü bir şekilde yapışmış olan sol el eldivenini çıkarmak, ge-

rektiğinden ulaşılması daha zor olan cebinde de cüzdanını taşımak kolayına geliyordu.

Öğrenci çok seyrek kullanırdı bu eşyayı; cüzdanını genellikle arkadaşlarına tavuğunun resmini göstermek için çıkarırdı; bu vesileyle cüzdan, eldivensiz ve pardösüsüz durumda olduğu teneffüs sırasında ve derste elinde bulunurdu; öte yandan, ceketin ve pardösünün kıvrımları hırsızlar için her zaman bir kolaylık unsuru olduğundan, bu konumlar daha güven vericiydiler.

Yelek de giymeyen Antioche nispeten daha az kullandığı başka eşyalarını ceketinin öteki ceplerine rasgele koyuyordu.

Pantolonunun sağ cebini çabuk çıkarılması ve ustaca kullanılması gereken, ayrıca bir eşi de pardösüsünün sol dış cebinde bulunan mendiline ayırıyordu; bu cebe, gerektiğinde sağ eliyle de ulaşabiliyordu; sağ elindeki eldiveni, yukarıda belirtilen olası rastlaşma ve karşılaşma nedenleri dolayısıyla sık sık çıkarıyordu (Antioche'un trene bindiğini unutmayalım) ve bu sağ elin bu amaç için en uygun yer olan pardösünün sağ cebinde sık sık geçici olarak bulunmaması gerekiyordu; bir mendil ve bir elin bu cepte birlikte bulunması belli belirsiz küresel iki hacmin son derece uygun yakınlaşmasıyla sinir bozucu ve tahrif edici bir şişkinliğe sebebiyet vermiştir; neyse ki Antioche titiz ve dikkatliydi.

Büyüyünce şu alışkanlıklarında hafif değişiklikler yaptı:

1- Pantolondaki mendil sol tarafa geçerek yerini, çıkarılıp yerine konması mendilden daha zor olan anahtar demetine bıraktı; ayrıca mendille anahtarın birlikteliği her kapı açışta, anahtarların çıkıntı yapan unsurla-

rıyla bir sürtüşmeye neden olduğundan mendilin kesin biçimde yok edilmesi sonucunu getirmişti.

2- Ceketteki cüzdan neredeyse ikiye bölündü.

Biri, Antioche'un liseye gittiği dönemde olmayan pantolonun tabanca cebinin resmi değerini bulunduruyordu.

Sağ akciğer üstünde kalan ve halkalı ciltli bir defter bulunduran ikincisinin içinde ise bir yığın kâğıt vardı ve bu kâğıtlar belli dönemlerde sürekli yenileniyordu.

Antioche artık banliyöde oturmadığından gereksiz hale gelen tren pasosunun yerini duruma göre şu eşyalar aldı:

Antioche bedenini belirgin biçimde eğdiğinde her zaman düşme tehlikesi olan meşin kılıflı bir tarak.

Ocak ayından başlayarak tarih belirten küçük bir not defteri ya da ajanda. Hiçbir işe yaramadığından mart ayına doğru kaybolurdu.

Epey ince küçük bir kutu.

Bu eşyaların her biri genellikle giysinin farklı bölümlerinden alınmış, ayrılma tehdidinde bulunan ve geçici olarak emanete alınan birkaç düğmeyle tamamlanıyordu.

Antioche trene bindiğinde, biletlerini artık pasaklı ve severek giydiği yağmurluğunun, maharetli elinin trenden indiğinde bulabileceği sağ cebine koyuyordu.

Gene bu dönemde Antioche el çantasını, tercihen sarışın ve çok zayıf olmayan bir kadınla değiştirdi.

Antioche'un beyninin doğal verimliliği ve akıl yürütmelerinin açıklığı üstüne bilgilerle dolu olan bu bölüm, derinliğini Antioche'un solak olmaması ve dolayısıyla sağ elini sol elinden çok daha ustaca kullanması gibi yadsınmaz bir olgudan alır.

XX

Antioche Yolda

Antioche ve Şef hâlâ ağaçların bulunduğu Auteuil semtindeki küçük bir konakta oturuyorlardı. Iskarpelayla özenle yontulmuş ve delikleri portakal sarısı renkli arduvaz karışımlı yoğunlaştırılmış sakızla kapatılmış kesme taştan küçük bina son derece hoş bir görünüme sahipti. İki metre yüksekliğinde anıtsal bir sundurmayla giriliyordu konağın holüne. Konağın bu bölümünde (öbür bölümler gibi) görünüşte hiçbir anormallik yoktu. Ama aslında salamanjeydi burası. Aslında binanın tepeden tırnağa hileli bir görünümü vardı.

Cadillac bir yeraltı garajında duruyordu; garajın, çiğdemlerle dişlilerin devinimlerini değiştirerek iletmeye yarayan dişlerin yana yana bulunduğu bir kütlenin altındaki gizli küçük bir döşeme kapısı vardı. Bu küçük gizli kapı dişlerin düşmemesi için kımıldamıyordu ama koca otomobilin aşağılardaki sığınağına kavuşmasını sağlayan eğik düzlemi ortaya çıkararak yukarı doğru kalkıyordu.

Garajın, merkezin altındaki derinliklerde kazılmış tünellerle Antioche ve Şefin başlarını sokabilecekleri bazı yerlere sahip oldukları Seine-et-Oise'ın çeşitli bölgelerle bağlantıları vardı.

Hizmetçileri, uşakları yoktu çünkü rahatsızlık veren kimselerden hoşlanmıyorlardı. Evlerinde bütün aletler elektrikle çalışıyordu.

Beyaz Cadillac'ın motoru hafifçe horuldadı. Antioche farları üç kez yakıp söndürdü. Kapıya kumanda eden fotoelektrik hücreler anında kırmızı renklerini aldılar ve araba bir serçeye üremesi için gerekli olan süre içinde çıkış rampasını tüketti. Kapı çiğdemlerin uçlarını titreterek boğuk bir sesle tekrar aşağı indi. Antioche aynı yöntemle konağın demir parmaklıklı kapısını açtı ve arabası lastiklerinin tüm tırtıllarıyla dönerek yola koyuldu.

Antioche biraz sonra Adelphin'in evinin önünde durdu. Görevine sadık Duncœud yoktu. Yolculuk için pasta hazırlıyordu.

Antioche zile bastı. Demir parmaklık açıldı. Tekrar arabasına bindi ve üçüncü dereceden hoş bir eğri çizdikten sonra topal mermerin* önündeki sekide durdu. Tekrar indi arabadan, kapıları dikkatlice kapadı ve kütüphaneye, öteki üçünün yanına gitti.

---

* Adı son derece ilginç olan ve kesinlikle hatırlamadığım küçük delikli kireç taşı. (B. Vian)

XXI

İnceleme

-Have a drink! said the Major, while Antioche was bursting into the room.

-Sorta seems to suit me like a Persian, said Antioche.

Then came Duncœud with a tray, on which a big glass was standin' half full with rye*

Antioche bardağı kaptı ve bir dikişte boşalttı.

-Biraz daha, dedi Duncœud'ye. Susadım. Şefe döndü.

-Peki, dangalak herif, hazır mısın?

-Gidelim, dedi Şef.

Kont ve Alvaraide üstlerinde sarı kareli morumsu göz alıcı tweed giysileriyle birinci kat merdivenlerini iniyorlardı. Ayrıca Adelphin'in başında kulaklarına kadar indirdiği beyaz bir Bask beresi vardı. Daha erkek olan Serafinio'nun başında ise hoş bir şekilde kırmızı bir

---

* Bu parça için Lord Byron'la işbirliği yaptık.
(Antioche odaya dalarken -Bir içki iç, dedi Şey -Sorta bana bir acem gibi uyuyor görünüyor, dedi Antioche. Sonra Duncœud, üstünde içi yarısına kadar çavdar viskisi dolu büyük bir bardak bulunan bir tepsiyle geldi.)

tüy tutamından alınmış bir tüyle süslenmiş ve de 60 derece yanlamasına yatırılmış gri bir fötr vardı.

-Tabancalarınız var mı? dedi Şef.

-Evet! diye karşılık verdi Serafinio.

-Verin! diye emretti Şef.

Şarjörleri çıkardı, silahların namlularında mermi olup olmadığını kontrol etti ve tabancaları sahiplerine geri verdi.

-Daha az tehlikeli, diye bir yorum yaptı Antioche.

Öbür ikisi de onayladılar.

Dört adam muhteşem arabada yerlerini aldılar ve Antioche geriye doğru yetmiş mil süratle demir parmaklığı geçti. Küçük bir viraj ve araba bulvara çıktı.

-Nereye gidiyoruz? diye sordu Antioche beş dakika sonra.

-İşte buraya, diye karşılık verdi Şef. Geldik.

Araba sekiz katlı bir binanın önünde durdu. Bina içinde insanların kaynaştığı belli oluyordu.

Arabadan tek başına inen Şef içeri girerken üniformalı bir halkla ilişkiler yardımcısı betonarme merdivenden iniyordu. İlgilenmedi onunla ve beşinci kata kadar çıktı.

Dalgalı sac kapıda şapka motifli karton bir plaka vardı; kartonda şu yazı okunuyordu:

ISAAC LAQUEDEM
Antique Hére

Şef sac kapıya kuvvetli bir tekme attı, kapının geçerliği kalmadı ve Şef, Isaac'ın dairesine girdi. Isaac yeşil yazılmış bir Talmud çevirisi okuyordu çünkü kırmızı görüyordu ve renk körüydü.

-Selam! dedi Şef.

-Nasılsın? dedi Isaac.

-Bu barbarinin değeri nedir? diye sordu Şef.

-Söyleyeyim sana, diye mırıldandı öteki.

-Çabuk! Acelem var.

-Sahte, dedi Isaac iç geçirerek on beş dakika sonra. Etse etse on bir milyon eder.

-Dolar mı? dedi Jacques.

-Hayır sterlin. Satmak istersen, ben elli franga alıcıyım.

-Çok güzel, diye homurdandı bu kez Şef. Kimseye bir şey söylemek yok, diye de ekledi.

-Gayet tabii, dedi Isaac.

-Müsaade eder misin? dedi Şef, makineli tabancasını çekerek. Daha rahat edeceğim böylece.

Silahını Isaac'ın üstüne boşalttı; Isaac birkaç saniye guruldadı ve sustu.

-Görüşmek üzere ihtiyar, dedi Şef giderken.

XXII

Yol

-Gazla! dedi Şef tekrar Cadillac'a binerken.

Antioche motorla araç arasında bağlantı kurdu ve araba müthiş bir hızla ileri sıçradı.

-Bu akşam Bayonne'da olmamız gerekiyor! dedi Şef. Saat sabahın on biri. Hadi.

-Oluruz, oldu Antioche'un kısa cevabı.

Altı saat sonra, öngörülen zamanın biraz altında Chartres'a giriyorlardı çünkü saat tam beş kırk ikide biraz bir şeyler yiyip canlanmak için durdular.

Cadillac Orléans yoluna girerken ufukta bir uçak gözüktü. Birkaç saniye içinde arabayı yakalayan son model bir avcı uçağıydı bu.

Ayaktakımı arasındaki tabirle Antioche gazladı ve araba yavaşladı çünkü her zaman çekinilmesi gereken hırsızları şaşırtmak için pedalların düzeni değiştirilmişti.

Uçak yolun çok yakınından geçti ve bir makineli tabanca saçıntısı koca bir budaklı meşenin kabuğunu sıyırarak ağaca P.A. harflerini kazıdı. Sonra arabanın çevresinde sarmallar çizerek dönmeye başladı.

Şef sinyal gönderen aletin sapını tuttu ve mors işaretleriyle Adelphin'in anlamadığı birtakım sinyaller yolladı. Adelphin morstan anlamazdı zaten. Cadillac'ın sinyal gönderen aleti şaşkınlık verecek kadar güçlü bir aletti ve Serafinio'nun biraz su koyuveren (kendisi de su koyuveriyordu) piposunun çıkardığı sesi de kolayca alıyordu.

Uçak birkaç saniye sonra dönmeyi kesti ve yükselerek bulutlar arasında kayboldu aniden.

Hava şahaneydi. Gökyüzü olağanüstü berraktı ve dayanılmaz mavi yeşil renklere bürünmüştü. Yalnızca miyop olan Adelphin farkına varabiliyordu bu güzelliğin. Öteki üçü için sıradan, her zaman rastlanan bir havaydı, olağanüstü bir şey yoktu. Saban izlerinden bıldırcınların çıkardığı cızırtılar ve de yağda kızartılan etlerden öten tarlakuşlarının sesi duyuluyordu ya da belki tersi.

Antioche Tambrétambre nihayet konuştu.

-Popotepec'ti! diye mırıldandı, arkadaşlarının mırıltısını daha iyi duyabilmeleri için bağırıp duran gaz pedalından ayağını çekerek.

-Kısa tarih dersi! dedi Şef suç ortaklarına dönerek.

XXIII

Güney Amerika

-Tahmin ettiğiniz gibi, söz konusu olan ünlü Popotepec Atlazotl, dedi tekrar konuşmaya başlayan Şef.

Unutulmaz anılar aklına gelince birden durdu. Popotepec'in bir katırın üstünde eski Aztek ilahileri söyleyerek çevresinde sayısız insan topladığı And dağlarındaki o küçük kent canlanıyordu gözlerinin önünde.

Sıradışı bir İnka'ydı. Popotepec sabah çıkmıştı ve akşam, muzaffer olarak yüz on bir ulus düşmanının kellesini getirmişti. Sefere katılan Antioche ve Şef kısa süre sonra ülkeyi terk etmek zorunda kalmışlardı, ama Popotepec onları durumundan haberli kılıyordu sürekli olarak.

Bu muhteşem anıların basit bir dille anlatılması olanaksızdı ona göre. Şöyle bitirdi sözlerini Şef:

-Hepsi bu kadar.

Adelphin ve Serafinio anlamışlardı. Yorumdan geçirilmesi gereken kişilikler vardır.

XXIV

Bir Kedinin Uçması

Akşam saat dokuzda Daranatz sokağındaki iri yarı kuyumcu Monsieur Grinchepédosque'un ufak tefek hizmetçisi arkadaşı Jaccopo Bédarritz'in, kendisini dördüncü taşın yanında beklediğinden emin olmak için başını pencereden uzattı. Muhteşem beyaz bir arabanın tamponunun, kuyruk tüylerini yolma dışında bir zarar vermeden havaya fırlattığı, rengi tanımlanamayan bir sokak kedisini uçarken boynundan yakalayabilmek için kolunu uzatacak kadar zamanı ancak bulabildi.

Bu kedinin kökeni Mirus Premier ile Réaumur'ün seçilmiş sayfalarında anlattığı (Jean Rostand'ın yönettiği dizi) tavuk ve tavşanın aşklarının meyvesinin uzak bir soyunun çiftleşmesinden gelen bir ırka dayanıyordu. Bu familyanın tüm kedilerinin tüyleri kuyruklarındaydı. Joyce'a (Ulysse, sayfa 985) göre bu deformasyonun dışkılama konumunda omurga temelinde hissedilmiş gizli bir tatminden bağımsız olduğu düşünülemez. Ama İrlandalının dehasının çok belirgin bir özelliğini yansıtan bu savı bugüne kadar kesinlikle kanıtlayamadık.

Ufak tefek hizmetçi (adı Maria'ydı) kediye bir fincan papatya çayı ikram etti; kedi minnet ve şükran duyguları içinde kabul etti bu ikramı ve âşığının yanına, aşağı indi; âşığı onu minnet ve şükran duyguları içinde kabul etti.

Şef ve ortakları -öyleydiler çünkü- kentin dolambaçlı bozuk kaldırımlı yollarına daldılar. Kilisenin etrafında döndükten sonra hemen hemen ıssız bir yolda kayboldular ve araba belediyeyle ilgili afişlerin özenli biçimde asılmış olduğu alçak bir kapının önünde durdu.

XXV

Mahzen

Dört adam arabadan sessizce indiler ve hızla kapının pervazına sokuldular; kapı Şefin paylamalarıyla hiç gürültü çıkarmadan açılmıştı. Cadillac onları izledi. Kendi kendine gidebiliyordu ve ahır kokusu almış at gibi acele ediyordu. Onlar birkaç metre gittikten sonra kapı boğuk bir sesle kapandı ve Antioche elinde bulunan bir komütatör anahtarı çevirdi. Hoş bir müzik sesi yükseldi. Radyoydu. Anitoche bir süre el yordamıyla bir şeyler aradı ve başka bir komütatör anahtar buldu sonunda. Bu kez doğru anahtarı bulmuştu. Belli belirsiz bir çıtırtı duyuldu ve döşeme dört arkadaşın ayakları altında çöktü. Hep birlikte boşluğa düştüler.

Kısa sürdü düşüşleri ve karanlık bir mahzenin kaldırım döşeli zeminiyle güvenli bir biçimde temas ettiler. Adelphin her zamanki gibi kulaklarına kadar indirmiş olduğu beyaz beresini kaybetti. Şef güçlü bir tepki gösterdi. Bu onun ilkelerinden biriydi. Cebinden çıkardığı bir el bombasını mahzenin derinliklerine fırlattı. Boğuk bir patlama sesi ve... Serafinio'nun üstüne inen bir moloz yağmuru; Serafinio yere yatmayı akıl edememişti.

Adelphin, arkadaşının sol gözündeki en iri taşları el yordamıyla çekip çıkardı ve Antioche durumu özetleme işini üstlendi. Cebinden güçlü bir cep lambası çıkardı ve çevredeki karanlık üstünde bir ışık demeti gezdirdi; karanlık birden yok oldu.

Uğursuz bir yerdi burası. Patlayan el bombasının etkisiyle parçalanan tonozdan güherçile kaplı gece mavisi renginde Jaconas kaplamaları düşüyor ve zeminde her tür kalıntı birikintisi içinde yitip gidiyorlardı: Çaydanlık kapakları, taşkıranotları, atılmış göbek bağları... hatta bir köşede, içine hamamböceklerinin yuva yapmış olduğu oyuncak bir saksofon. Mahzen dikdörtgen biçimindeydi ve çok büyük moloz taşlarından yapılmıştı.

Şefin attığı el bombası tonozun bir bölümünü ve mahzenin küçük kenarlarından birinin üst kısmını tahrip etmişti. Bombanın açtığı delikten koyu yeraltı karanlığından başka bir şey gözükmüyordu. Kalıntıların girinti çıkıntılarına mavimsi bir duman yapışıyordu.

Karanlıkta birden, mahzenin düzensiz kenarlarını açığa çıkaran fenerin ışığı gibi beyazımsı bir biçim titredi hafifçe ve daha sonra duvarın arkasında kayboldu.

Antioche hemen lambasını söndürdü ve yakın tehlikeyi arkadaşlarına haber vermek için sol majör bir osuruk koyuverdi.

Dalgın bir halde kontu düzen Serafinio kalktı ve dikkatli bir şekilde iri yarı Şefin arkasına geçti. Şef çekingen bir tavırla arkasını döndü, ama hiç sesini çıkarmadı çünkü hiçbir şey görmüyordu.

Antioche mahzende el yordamıyla bir bomba daha attı. Doğaüstü bir gürüldeme yankılandı ve fışkıran sıcak bir sıvı karakurbağasının kan kokusunu alınca dehşete düşerek gerileyen dört adamı ıslattı.

XXVI

Hayvan

Duvarın öbür tarafından şimdi çok sulu patates püresinin içine girmiş kuyruksuz şebek ayakları gibi tiksinti verici bir şıpırtıyla birlikte belli belirsiz bir uğultu geliyordu. Antioche, cesaretle, fenerinin ışık demetini tekrar açılan deliğe doğru çevirdi; delik hafifçe büyümüştü ve kenarları kırmızı somon renkli olarak yeniden gözüktü. Bir el bir süre sallandı, sonra deliğin kenarlarına tutundu ve önce inanılmaz sakallı altmışlık bir adamın başı geçti; kısa süre sonra da peşinden kadidi çıkmış ve sağ koltuğunun altında zamanla sararmış bir tomar kâğıt taşıyan dev yapılı bir ihtiyarın bedeni geçti.

-Kayıkla geldim... dedi nefes nefese. Jules'ün kanıyla... zavallı Jules... siz onu... O kadar severdi ki eşşoğlunu...

-Kim bu Jules? diye sordu son derece ağır bir kavrama yetisine sahip olan Serafinio.

-Jules! Canım işte!... diye karşılık verdi ihtiyar... büyük Rhizostomus, gigantea azurea oceanensis... eskiden yakalanmış... Malikopi... Ah!... susuzluktan ölüyorum!...

Acayip bir hıçkırık tuttu ve sanki birden çekti boyu.

-Yazma... Okuyacaksınız... diye kekeledi. Ben gidiyorum şimdi.

Yok oluyordu.

-Haydi, büyük -baba, dedi Şef. Sakin olun!... Bizi böyle bırakıp gidemezsiniz... korkmayın...

-Giderim, dedi iç geçirerek ihtiyar. Gidiyorum... çünkü ishal oldum!...

Ve yazmayı bırakarak, çok tehlikeli muhteşem bir takla attı ve mahzenin öbür tarafına düştü. Kürek sesleri ve kısık sesle bangır bangır bağıran Volga Kayıkçılarının türküleri duyuldu, sonra hiçbir şey duyulmadı... duvarın altından fışkırmaya başlayan Jules'ün kanının korkunç şıpırtısından başka bir şey duyulmaz oldu...

-İş başına çocuklar! dedi Şef. Bu mahzende aptallar gibi boğulacak değiliz herhalde.

Duvarlardan sarkan kaplamaları söktü ve bez ve ağaç kalıntılarını duvarayaklar boyunca yığmaya başladı.

Arkadaşları, hiçbir şey sormadan gayretle yardım ediyorlardı ona. On beş dakika içinde, toplanan eşyaların oluşturduğu yığın iki metrelik bir genişliğe ve neredeyse deliğin yüksekliğine ulaştı. Şef çakmağını çıkardı ve çeşitli eşyalardan oluşan yığını tutuşturdu.

-İyi sonuç vermeyecek, dedi. Daha beter olacak.

Antioche çok önceden fark etmişti durumu ama öbür ikisi hayranlık dolu bakışlarla baktılar birbirlerine.

-Duman da olacak, dedi Adelphin bu arada.

-Hayır! Cereyan... diye karşılık verdi, haber vermeden Jules çukurunun karşı tarafına üçüncü bombayı atan Şef.

Tonozdan geri kalanlar da çöktü gürültüyle ve onlar için geriye moloz taşlarından oluşan yığına tırmanıp

düştükleri geçitte buluşmaktan başka bir şey kalmıyordu.

-Ateşi söndürmek gerekirdi, dedi yazmasının yerinde olup olmadığını kontrol etmek için eliyle cebini yoklayan Antioche.

Allah verir, dedi Şef. Öbür üçünü çekerek ve Serafinio'yu bütün dikkatini toplamış olduğu bir şemsiyelikten kurtararak üst katlara ulaşmıştı.

XXVII

Yazma

-Evimi böyle bozmaya ve mahzenimin yan tarafına bir rhizostomus koymaya cesaret edenin kim olduğunu öğrenmek isterdim dedi Şef.

...çünkü esrarengiz bir kayyumun büyük bir beceriyle düzenlediği sayısız sığınağından biriydi bu.

-Mahzenimi kullanılmaz hale getirdi, kaplamalarımı yaktı, bizi döşemedeki bir delikten aşağı attı. Pisliğin biri bu. Antioche ne söyleyeceksin onu savunmak için?

-Kesinlikle benim ailemdendir o, dedi Antioche. Yazmayı okuyalım.

-Ama ateş? diye hatırlatmada bulundu Serafinio.

-Söner, dedi Şef. Kaplamaların yanması çok zor ve ahşap parçaların tümü aslında boyalı alçı.

Rahatlayan arkadaşları topal ve rahatsız iskemlelere kuruldular ve yazmanın okunmasını dinlemeye hazırlandılar.

-Dunœud burada olsaydı! dedi iç geçirerek Adelphin. Biraz çeki düzen verirdi ortalığa!...

-Sabredin! dedi Şef! Gelecek. Haberi var. Dinleyelim.

Yazma tereyağı kesmekte kullanılan bir iple birbirlerine bağlanmış ve çilli otuz kadar yapraktan oluşuyordu. İlk sayfa eksikti, ama metin ikinci sayfada başlıyordu.

Bir roman gibi başlıyordu...

XXVIII

Yazmanın Okunması

"...Jef Dubois Roux-Conciliabusier asansörünün kapısını kararlı bir hareketle itti; asansör onu altıncı kata çıkardı ve Dubois büroların bulunduğu, zemini linolyum döşeli uzun koridora girdi.

Sağdaki birinci kapıda 'Bilgilendirim' yazılı bir levha vardı. Jef ilk kapıyı iterken olduğu kadar kararlı bir tavırla itti bu kapıyı da.

-Baron Visi? diye sordu."

Antioche okumayı kesti.

-Kesinlikle onun üslubu bu, dedi.

-Baron Visi'nin mi? diye sordu Şef.

-Evet, diye karşılık verdi Antioche. Babamdı.

"...-Soldaki ikinci kapı, diye cevap verdi bilgi verme ve telefona bakma görevlerini üstlenmiş olan bayan memur.

Jef gülümseyerek teşekkür etti ve soldaki ikinci kapının önünde durdu. Bu kapıda bilgi veren hiçbir yazı yoktu. Yalnızca 19 rakamları gözü, yerden yaklaşık 1 metre 65 santimlik bir yüksekliğe raptediyordu.

Üç saniye durdu ve daha sonra kapıya vurdu.

-Girin! diye karşılık verdi enerjik ve tınılı bir ses.

Yirmi üç yaşında tüm bademcikleri alınmış bir erkeğin sesiydi bu.

-Baron Visi mi? diye sordu Jef girerken.

-Benim, dedi adam ziyaretçiyi kabul etmek üzere nazik bir tavırla yerinden kalkarken ve dizkapağını masasının orta çekmecesinin alt kenarına çarptı fena halde.

Baron Visi'nin boyu 1 metre 87 santimdi. Sarı saçlı, solgun yüzlüydü ve gözkapakları sürekli biçimde yarı yarıya kapalı, mavi gözleri herkeste derin bir beyinsel etkinlik içinde olduğu izlenimi uyandırırdı. Zeki miydi? Aptalın biri miydi? Çok az insan, bu konuda bir karara varabilmiş olmakla övünebilirdi. Yüksek ve bombeli, bir deha olduğu izlenimi uyandırabilen bir alın birçok konuda tipik olan bu bütünü tamamlıyordu.

Baron belli belirsiz homurdanarak diz kapağını ovdu ve misafire yer gösterdi.

-Jef Dubois mı? diye sordu.

-Bildiniz, diye karşılık verdi misafir Baronla randevulaşabilmek amacıyla evvelki gün postaya verilmiş mavi zarfa yan gözle bakarak.

Baron, zarif bir hareketle zarfı ortadan kaldırdı, sağ baldırının dış yan tarafını hoş bir şekilde sol dizine koydu ve kararlı bir tavırla konuştu.

-İki milyon, bir kuruş aşağı olmaz!...

Misafir sıkıntılı bir halde eliyle başını kaşıdı; ölçüsüz Rennie dijestifi kullanımı yüzünden parmaklarında oluşan küçük sarı şişlikler belirgin biçimde gözüküyordu.

-Bir milyon dokuz yüz seksen yedi bini geçmek istemiyordum... zor olacak benim için.

-İşin değerini aşağı yukarı saptamış gözüküyorsunuz dedi Baron gülerek. Yedi yüz daha ekleyin de yolunda girsin iş.

-Madem böyle gerekiyor, dedi Jef iç geçirerek. Çek?

-Gayet tabii, dedi Baron. Cebinden bir çek defteri çıkardı ve gereğini yaptı.

İki adam el sıkıştılar ve Jef çekini alarak odadan çıktı.

Yalnız kalan Baron skolastik bir tavırla alnındaki teri sildi ve sekreterini çağırdı.

Sekreter kalkık burunlu bir sarışındı.

-Azor, dedi Baron, bu mektubu dosyaya koyun -mavi zarfı uzattı ona- ve 7509 numaralı dosyayı getirin bana.

Baron, işine kendisine yakışır görkemli bir görünüm kazandırmak için dosyalarını 7508'den başlayarak numaralıyordu ve bu yöntem bir yıldan beri ona büyük keyif veriyordu.

Baron Visi sanatsal şantajcı mesleğini icra ediyordu. Jef Dubois son kurbanıydı; doğal bir sevimliliği ve saflığı olan Dubois dalgalı cıvadan bir kravat iğnesi takıyordu ve bu şekilde yolunmaya en küçük bir direnç göstermemişti. Çünkü geri almaya giriştiği şey parlak gibi gözüken bir kariyeri tehlikeli bir biçimde tehdit ediyordu.

Ertesi gün, her zamanki gibi kendisiyle birlikte sabah aperitifini yuvarlamaya gelen Jef'in oda hizmetçisi, onu koltuğunda ölü buldu; parmakları, ölüm ansızın vurduğunda içmeye hazırlandığı şarabın bardağında kasılıp kalmıştı. İsabetli bir cop darbesiyle intihar etmişti.

Baron sığınağında vahşi bir hayvan gibi sırıtıyor ve bir zamanlar Henriette adlı Sèvres'li bir dişçinin özenli

bir kaplamayla doldurduğu üst taraftaki sol köpek dişini gösteriyordu.

Baron daha sonra yedi yıl aşağı tabaka insanlarıyla haşır neşir oldu."

XXIX

Yazmanın Devamı

Okumanın bu noktasında Antioche kafasını kaldırdı. Düzgün hatlarını şeytani bir gülümseme aydınlatıyordu.

-Ne pislik! diye mırıldandı ve hakaret nar dudaklarında bir okşama haline dönüştü.

Sonra devam etti...

-...Bütün gün yağmur yağmıştı. Kükürt ve ozon tadında pis bir yağmur, yeşilimsi camlardan adeta istemeyerek kopmuş, sanki maviye çalan yeşil renkli incilerin tembel tembel sızarak rüzgârın ve Paris kalkerinde kavkısı bulunan o küçük böceğin, kılıçotunun sabırlı yıpratışının sonucu olan bir taşın oyuğunda toplanmış yapışkan bir yağmur... Aylardan beri solmuş pencerenin sarmaşığı zaman zaman, sararmış yapraklarıyla uzun süre titriyor ve az sonra neredeyse bitkisel bir uykuya dalıyordu.

Akşam yakındı. Kenti iki yüzlü açık mor renkli tatlılıklarıyla istila etmeye hazır mavi gecenin gölgeleri Batı'nın gizli kapısında toplanıyordu.

Nikellerinin paslanmasını hızlandıran ve yamuk yumuk karoserinin rengini gitgide attıran bu solgun suyun içinde yolunu şaşırmış perişan bir taksi, duvara, camlara ve yanında yarı değirmi, uzun hizmet süresi ve çok kullanılma nedeniyle yıpranan ve parlayan ve kendisini aydınlatan büyük fenerin altındaki yansıması sönük kalan bir demir paspas bulunan eski koruma taşına çamur sıçratarak yavaşça geçti.

Düğme iliklerinin birleşme yerlerine ve kol ağızlarına bakıldığında yıpranmaya başladıkları anlaşılan kürk mantolar giymiş kadınlar, yüzlerinde okunan sefaleti sahte bir neşe havası ve boyun eğmeyen bir karakter görünümüyle gizleyerek sağda solda dolaşıp duruyorlardı; savaşın kırk altıncı yılı başlıyordu ve pudra bulmak zorlaşıyordu.

Bu arada ortalık tamamen kararmıştı. Koruma taşının sağ tarafındaki bir kapı sessizce açıldı. Çizgilerinde kozmik bir kötülük havası olan uzun, endişeli ve kurnaz bir yüz kapı aralığından yavaşça ilerledi. Parmakları kemikli, uzun ve beyaz bir el bu yüzü sıyırıp geçerek zil düğmesine kondu, duraksadı sonra birden ağırlığını hissettirdi.

Hiçbir şey duyulmadı. Elektrik akımı geçmiyordu artık.

Adam, öfke içinde gürleyerek, bütün heybetiyle dikildi eşikte ve ayakları bitişik durumda demir paspasın üstüne çıktı. Boğuk bir patlama sesi yankılandı ve bina kırılan camların ve önemsiz kirişlerin gürültü patırtısı içinde çöktü. Birkaç saniye önceki berbat, bakımsız binanın yerinde içinden duman yükselen karanlık bir bomba çukuru vardı şimdi.

Olay hiç kimseyi şaşırtmamıştı sanki. Hiç kimse yoktu çünkü; ve çevredeki binaların hemen hemen hepsinde demir paspaslar vardı. O sırada kapkara pırıltıların hakim olduğu gecenin içinde, sarhoş bir sesin çok eski bir caz havasını mırıldandığı duyuldu; aynı anda ağır ve belirsiz bir ayak da ıslak kaldırımı titretiyordu. Alkole doymuş bir ayyaş evine dönüyordu. Aperitifler yeniden 1,5 derece olunca sıklaşan sarhoşluk olayları tehlikeli boyutlara ulaşıyordu.

Adam bağırıp çağırıyordu:

-Her taraftan ışık geliyor bana...

Merkezi ağda bir sevgi var...

Talanı... talam... son saatimde...

Talam... Kanada geyiği derisi gibi derim olacak...

Hiç kuşku yoktu. Baron Visi bir gece ziyaretinden geliyordu ve ne söylediğini bilmiyordu.

XXX

Yazmanın Devamına Devam

Biraz önce sağlam bir evle birlikte gelen yedi numaraya yaklaştıkça sarhoşluğu birden geçti sanki. Bedeni yeniden doğruldu. Birman cangıllarındaki, gizlilik, çeviklik ve kabalığın egemen olduğu tavrı aldı yeniden.

Karanlıkta durdu, elini zile doğru uzattı ve parmağını bu işe pek aldırış etmeyen boşluğa basabildi ancak.

-Ah! diyerek dişlerini gıcırdattı... Caruso münasebetsizlik etti!...

Güçlü elektrik fenerinin oynayan ışığı karmaşık ve üstünde dumanlar tüten kalıntıları gösterdi ona.

-Bir bordro bulun orada bana! dedi Baron iç geçirerek. Bir bordro... ya da başka bir şey... diye homurdandı dişlerinin arasından.

Lambayı söndürdü ve yan kapıya yaklaştı.

Kapıya sert bir tekme attı. Bunun üzerine, göğsü açık giysisi, yuvarlak yüzünü karmakarışık bir biçimde çevreleyen kızıl saçlarıyla bir genç kız gelip açtı kapıyı. Bu yitik yaratıktan bir sefahat kokusu yayılıyordu... herkes için değil tabii ki.

-Yatacak bir yerin var mı? diye sordu Baron.

-İşte! diye karşılık verdi penyuvarını açarak.

-Peşinden geliyorum, dedi Baron keşiş beynine üşüşen şehvetli hayaller içinde yükselen dişi kokularını içine çekerek.

XXXI

Gene Yazma

Şafak vakti bitkin düşen kız öldü. Baron hiç acele etmeden yıkanıp giyindi ve cesedi komşu evin yıkıntıları içinde bir gündür gizliden gizliye yanmakta olan ateşin içine attı. Sonra zili çaldı.

Yırtık pırtık giysiler içinde bir cadaloz koşup geldi.

-Selam, Jacob, dedi Baron kibarca. Caruso nerede?

-Öldü, dedi yaşlı kadın.

-Aptal! biliyordum bunu, dedi Baron. Lambourde nerede?

-Öldü.

-Totor?

-Cénobite'le (Keşiş) birlikte kafayı çekiyor.

-Git getir onu...

Yaşlı kadın, birinde, görülmesi mümkün olmayan bir yama bulunan eski püskü ayakkabılarını sürüyerek çıktı.

On saniye sonra, Totor içeri giriyordu. Baron hiç konuşmadan elini sıktı.

Totor yirmi yaşlarında bir gençti. Üstünde deniz mavisi renginde, plileri kusursuz bir takım elbise vardı, gök mavisi renkli bir tür şayak kravat ve yumuşacık bir şapka takmıştı. Ellerinde kırmızı deri eldivenler vardı. Hiçbir kuşku verici hali yoktu. Janson-de-Sailly'den çıkmıştı sanki. Güçlü aygırlar kısraklara aşarken, geceleri döner ahırda tek başlarına korkmasınlar diye kişnediklerinde, Chanson de saillie (aşma şarkısı) derdi at yetiştiricileri...

Aslında altmış üç yaşındaydı ve dikkatli bir şekilde saklıyordu yaşını. Baron, sezgi ve incelik gerektiren bütün işlerde kullanırdı bunu; böyle zamanlarda Totor'u taşraya gönderirdi ve böylelikle bu değersiz kuyruğun aptallığı yüzünden sıkıntıya girme tehlikesine düşmeden güvenlik içinde çalışırdı.

-Totor, dedi Baron. 7510 numaralı dosyayı getir bana.

Totor, kolunu, Baron'un gece boyunca cinsel açıdan eğlendiği yatağın dip tarafında bulunan 15. Louis üslubunda yontularak işlenmiş maun bir dolaba doğru uzattı. Üçüncü çekmeceyi demirleri üzerinde kendi ekseni çevresinde döndürdü ve içinden çok kaliteli hijyenik kâğıtlı ince bir defter çıkardı.

-Yetecek mi bu size? diye sordu.

-Evet... dedi Baron defteri pantolonunun sağ cebine koyarken. Şimdi mücevherleri ver bana.

-Her şey yolunda gitti, dedi Totor, Baron'a, en küçüğü, en aşağı altmış iki karat değerinde bir avuç yakutu uzatırken.

-Bunu alıyorum, dedi Baron söz konusu yakutu tutarken.

Totor pencereye yaklaştı ve geri kalan yüz kırk dokuz yakutu uzaklara doğru fırlattı.

-Beni kazıklamayı düşünmüyordun değil mi? dedi Baron Totor'un bebeksi yüzüne keskin bir bakış atarak.

-Çocukluk etmeyin, dedi Totor, benim için ne kadar?

Baron, bir puma gibi sıçrayarak Totor'a saldırdı ve iyi oturttuğu bir yumrukla ayaklarının dibine uzattı onu.

-Bu sana ders olacak! dedi sükûnet içinde.

Totor, birkaç saniye sonra güçlükle açabildi gözlerini.

-Size söylemeyi unuttum patron... diye mırıldandı. Cénobite görüşmek istiyor sizinle.

Kendini kaybederek uzandı gene. Baron sırıttı. Varlığının, emrindekileri nasıl etkilediğini görmekten çok mutluydu. Küçük dolabın ikinci çekmecesinden siyah ipek bir fular aldı, şapkasını kaptı ve askıdan da hafif bir yağmurluk çekerek ve ata biner gibi tırabzandan kayarak indi aşağı. Tırabzanın alt taraftaki ucunu süsleyen sentetik bakır top Baron'un gelişiyle eğrildi ve düştü. Hafif olan Baron, kendisini, Cénobite denen iğrenç herifin gayda yapılan ağaçtan bir barda ne idüğü belirsiz karışımlar ürettiği, adı kötüye çıkmış kabareden ayıran mesafeyi hoş sıçrayışlarla aştı.

Baronun içeri girişiyle birlikte daracık mahzenin duvarlarına gök gürültüsü gibi çarpan kahkahalar ve kaba şakalar bıçak gibi kesildi. Hayranlık belirten bazı mırıltılar duyuldu çünkü bu tuhaf adamın dev yapısı duyarlılıktan çok uzak insanları bile etkiliyordu.

-Bana söyleyecek bir şeyin mi var Baron? dedi Cénobite kuşkulu ortamı dağıtmak amacıyla.

-Evet, şöyle gel! dedi Baron onun oynamak istediği oyuna katılarak.

Beceriksiz bir elin füzen niyetine kullandığı bir kömür parçasıyla Guise dükünün 1789 Etats Généraux'sunda asılışını resmettiği duvarın dibinde bir köşeye çekildiler.

Çevrelerinde konuşmalar yeniden hararetlenirken Cénobite Planı sundu...

Baron, onsuz, girişimin kesin bir biçimde başarısızlığa mahkûm olacağı çok önemli bilgiyi alacağı anda tonozun altında kuru bir patlama sesi duyuldu ve Cénobite, bedeni yere yuvarlandığı sırada iğrenç ruhunu şeytana teslim etti.

Tabancasını çeken Baron bu dehşet sahnesini aydınlatan bin watt'lık lambayı patlattı. Sonra karanlıkta çığlıklar, bağırıp çağırmalar arasında sallanan belirsiz şekillerin üstünden atlayarak kapıya ulaştı ve karanlıkta kayboldu çünkü barın girişini aşmasından sonra aradan yedi saat geçmişti...

XXXII

Hâlâ Yazma

Ünlü dedektif Brisavion (uçak esintisi) mumlu kâğıtlı pelesenk kaplama bir masada günlük yüz yedinci piposunu tüttürürken buyurgan bir zil sesi duyuldu. Piposunu bırakmadan, sağ tarafında görkemli bir biçimde durmakta olan bir klasörün kapağını zarif bir biçimde kaldırdı.

Bir kadran takımı gördü ve küçük yeşil bir lamba üç kez yandı. Kadranlardaki ibreler hareket ettiler. Brisavion alelacele notlar aldı ve işaret parmağının altındaki küçük beyaz bir düğmeye bastı. Parmağında dolama çıkmış olduğundan, bağırınca bir hizmetçi çıkageldi.

-Alın içeri, Sarcopte (uyuzböceği), dedi Brisavion.

-Peki, şef, dedi Sarcopte, onu kurallara uygun biçimde selamlayarak.

Bir süre belediye çöpçüleri arasında yaşamıştı ve bu dönemde edindiği bazı yarı askeri alışkanlıklarından vazgeçmemişti ve köpeklere ve atlara karşı büyük bir nefret duyuyordu.

Birkaç saniye geçti ve Baron Visi içeri girdi.

-Gerçekten ünlü Brisavion mu?... dedi bir kunduracı falçatası gibi keskin bir sesle.

-Ta kendisi... Baron Visi, diye karşılık verdi dedektif.

Baron hafifçe gülümsedi.

-Benim boyumu milimetresi milimetresine söyleyebilirsiniz kesinlikle, değil mi, dedi alaycı bir tavırla.

-1 metre 87, diye karşılık verdi hafifçe kızaran Brisavion.

-Küçük aygıtlarınız çok iyi ayarlanmış, dedi Baron. Dolayısıyla ağırlığımın seksen beş kilo, göğüs ölçümün 1 metre 22 ve ayak numaramın da kırk üç olduğunu söylemenize gerek yok. Bunların hepsini biliyorum. Siz asıl bana Cénobite'i kimin öldürdüğünü söyleyin.

Ve bakışları dışarda, sabah güneşi altında yeşil yeşil parlayan ağaçlarda kayboldu. Brisavion'un penceresi hep açık dururdu.

-Sıkıntılıyım, diye mırıldandı Brisavion. Bir yanlışlık oldu... Sarcopte sizi öldürmeliydi...

Ani bir hareketle, masanın cilalı yüzeyinden biraz daha uzun küçük bir levye çıkardı. Bir saniye önce Baronun kafasının üstünde hafif hafif sallanan yüz üç kiloluk bronz avize yere düşerek parçalandı çünkü Baron yana çekilmişti.

-Benimle işiniz zor, dedi, duyduğu öfke yüzünden şakaklarında parlayan kırmızımtrak terleri sakin bir tavırla silerken.

Bir süre sessiz kaldılar. İki adam hiç konuşmadan birbirlerini inceliyorlardı.

-Zırhlı gibisiniz, dedi Brisavion. Uyuşalım.

Barona en azından yirmi milyon rupi değerinde bir tomar kâğıt para uzattı. Herkesin Ghandi Raton'dan korkarak Buddhacılığa dönmesinden sonra geçerli para bu olmuştu.

-Peki!... dedi Baron. Sarcopte'u çağırır mısınız?

Ve paraları cebine indirdi.

-Memnuniyetle! diye karşılık verdi dedektif. Hizmetçi değiştirmem gerekiyor zaten.

Zile bastı. Sarcopte geldi ve hazırola geçti.

-Sarcopte! dedi Brisavion. Avizeyi yerine tak.

Sarcopte görevini güçlükle yerine getirdi.

-Şimdi istavroz çıkar.

Uşağın kolu yere inmişti ki kurşun tam kalbine saplandı. Sarcopte kukumav bağırtısını andıran bir ses çıkararak yüzükoyun kapaklandı.

-Sonra yok edersiniz onu, dedi Baron. Şimdi esas meseleye gelelim. Nerede?

-Tuamotu takımadasını biliyor musunuz? diye sordu Brisavion.

-Gözüm kapalı gidebilirim oraya.

-Ne yazık ki orada değil ama. Borneo'da, Malikopi tepesinin iki yüz metre güney batısında.

-Adanın ortasında, diye bir gözlemde bulundu Baron.

-Evet, dedi Brisavion, ama sigaranız ve bir otomobil kanonuz olacak.

-Mükemmel! dedi Baron. Yarın hareket ediyorum.

-Geç!...

-Niye?

-Vandenbouic işin peşinde, diye bir itirafta bulundu Brisavion.

XXXIII

Yazma Bitmedi

-Ha, anlıyorum! diye mırıldandı Baron.

-Değil mi? İş ciddi!...

-Kim bu Vandenbouic yahu?

-Eski ortağım.

-Ortak mıydınız?

-On dakika öncesine kadar, diye iç geçirdi Brisavion. Ama sizi daha çok seviyorum.

Anlıyorum, dedi Baron havalı bir tavır takınarak.

Evet! Hödüğün biri. Bir avizemi kırdı. Öyle kalın kafalı biri ki!...

-Aman Allah!... diye onayladı Baron. Holdeki avizeydi galiba.

-Evet, dedi Brisavion, ama elli kilo.

-Tanımak isterdim, şu Vandenbouic'i... diye homurdandı Baron...O pis sahte Hollandalının ayyaş bedenindeki barsakları deşmek isterdim.

-Yarın göreceksiniz, aynı deniz uçağına bineceksiniz.

-Böyle daha kolay olacak, dedi Baron. İzninizi rica edeceğim şimdi. Yolculuk için hazırlanmam gerekiyor.

Dedektifin elini sıktı ve çıktı.

XXXIV

İnterlid

Dikkatle dinleyen Şef bir süre önce dışarı çıkan Serafinio'yu bulmak üzere yerinden kalktı. En küçük bir duraksama göstermeden sıçanların mekân tuttukları bir odaya doğru yöneldi ve Serafinio'yu, orada yüzükoyun yatmış, çırpınmalı ürpertiler içinde buldu.

-Delik biraz dar, dedi Şef.

-Yok, dedi Serafinio. Bir sıçan kaldı. Bırakmak istemiyor beni. Bir dakikaya kadar boğacağım onu da.

Sıçandan kurtulduktan sonra, birlikte hikâyenin devamını dinlemeye geldiler ve onları bekleyen Antioche tekrar okumaya başladı.

-...Baron Visi iskeleye götüren merdiveni iniyordu. Yolcuları kaçak deniz uçağına götürecek olan portakal renkli küçük tekneye atladı. Deniz uçağı uzun şamandıraların üstünde tembel tembel dinleniyordu. Manika halatları arasında hafif bir rüzgâr ıslık çalıyordu. Söğütlerin gri-yeşil yaprakları manzaraya bir melankoli katıyordu. Irmak tembel tembel akıyordu ve çılgın rüzgârın

hafifçe okşadığı büyük havuzun suları titreşiyordu. Güneş daha şimdiden yakmaya başlamıştı.

Tekne, deniz uçağına yaklaştığı sırada Baron kafasını berrak suya daldırdı ve kayboldu. Aşağı yukarı aynı anda küçük tekne paramparça olarak havaya uçtu ve denizin dibini boyladı.

El bombasını atan adam, şimdi, birden ortaya çıkan Baronun amansız bileğinin onu çivilediği şamandırada boynu kırılmış durumda yatıyordu.

-Pislik! diye mırıldandı Visi başını sallayarak soluklanırken.

Otomatik silahını çıkardı ve sanki panayırdaymış gibi hiç acele etmeden kafalarını peş peşe yolcuların oturduğu bölümün kapısından çıkaran pilotu, nöbetçiyi ve telsizciyi devirdi.

Bu sırada bir kurşun sol yanağını sıyırdı ve boğuk bir ses çıkararak şamandıraya çarptı.

-Hıı! diye mırıldandı Baron şamandıranın uzun ayağının arkasına gizlenirken. Vandenbouic savaş açıyor.

Hiçbir şey gözükmüyordu. Bir söğütten hafif bir duman yükseldi havaya doğru.

-Zavallı Vandenbouic! diye sırıttı Baron. Bu deniz uçağıyla da yolculuğa çıkamayacaksın!

İnanılmaz bir çeviklikle ikinci şamandıraya geçti ve bu şamandırayı siper alarak deniz uçağının içine girişi sağlayan kapıya varmayı başardı.

İşgalcilerin cesetleri üç kez çıkan "pluf" sesiyle havuzun uğursuz sularına daldı ve elektrikli yılanbalıkları ve karkaralar tarafından anında yutuldular.

Deniz uçağında yolculara hizmetle görevli kız bir koltukta uzanmış yatıyordu, sarı saçlı kafası arkaya dev-

rilmişti. Baron uyandırmadan dudaklarından öptü onu ve bu sırada dudaklarındaki rujun streptokok tadında olduğunu anladı, daha sonra pilot koltuğuna yöneldi.

Deniz uçağı belli belirsiz duyulabilen bir uğultuyla havalandı.

-Vandenbouic beceremedi bu işi, diye düşündü Baron. En azından makineli tabancayla kısa bir yaylım ateş bekliyordu ve hiçbir şey görmedi.

Baron iki bin metre yükseklikte hızla yaklaşan gri-gümüş renkli bir avcı uçağının yaklaştığını fark etti birden. Sağ tarafındaki zile bastı.

-Florence, sevgilim, dedi, uyanan sarışın çocuğa, bana bir kokteyl getirin.

Bir domates suyuyla geldi. Baron bardağın yarısını bir dikişte içti ve kıpkırmızı kesildi.

-Çok sert! dedi.

-Alesia'nın Yuda Makkabi tarafından alınmasından önceki dönemden kaldı, dedi çorabını düzeltmek için eteğini kaldıran Florence.

Baron bir eliyle uçağı kullanıp, öteki eliyle kızı mıncıklarken:

-Sıkı durun sevgilim, dedi. Bu kaba herifi ekmek için hafifleyeceğim.

Deniz uçağı yirmi torba kumdan kurtulup hafifleyince, olağanüstü bir atılım yaparak yabani böceklerin dış kanatlarının, parlak renkli tüyleri uçuran alizelerin süzüldükleri atmosferin yüksek tabakalarına çıktı.

Küçük avcı uçağı bir an uzakta kalmış gibi gözüktü, ama az sonra Baronun görüş alanında ortaya çıktı tekrar.

-Saldıracağız ona, dedi Baron. Sıkı bu Vandenbouic...

-Adı Vandenbouic mi? diye sordu Florence.

-Yok! Uçak kullanması gereken adamlardan biri. Birazdan ceset olacak... dedi Baron. Öyle pis pis gülüyordu ki sarışın hostesi korkunç bir hıçkırık tuttu. Ama Baronun ilgili sinir merkezlerini bilimsel bir dokunuşla yoklaması sayesinde çok çabuk atlattı hıçkırık nöbetini.

Deniz uçağı görülmemiş bir hızla kıç atarak saldıran uçağın karşısına geçti birden. Tomruk sallarını güden işçiler sarhoş bir tırtıl gibi baş döndürücü bir biçimde düşen uçağın kanatları altında kaldılar; ilginç bir biçimde kendi kendilerine yön veren kanatlar tembel tembel, helezoni hareketlerle inmişlerdi yere. Gümüş renkli şeytan minaresi bulutların arasında sessizce kayboldu.

-Tam isabet, dedi Baron'a bir kokteyl daha getiren Florence. Baron, sevincinden, pilot kabininin dışına sürükledi onu.

Eski model deniz uçağı saatte yaklaşık 800 kilometre hızla uçuyordu. Gaz yastıklı radyatörler sayesinde hoş bir sıcaklık yayılıyordu içeri. Baron büyük bir ustalıkla kullanıyordu uçağı.

Gün olaysız bitti. Baron radyodan savaşla ilgili son haberleri öğreniyordu. Uzun süredir, radyo alıcılarına, son bildirileri öğrenmek için, dokunulması yeterli özel bir düğme konmuştu. Saat başı yenileniyordu haberler. Bazı anlaşmalı verici istasyonları kalp hastaları için düşsel ve iyimser bildiriler yayımlıyorlar ve her gün öğle saatlerinde barış ilan ediyorlardı. Bütün bunlar hoşuna gidiyordu dinleyicilerin.

-İyi bir yemek yiyeceğim! dedi Baron biraz kaba bir şekilde, akşam saat yediye doğru.

Florence'ın hazırladığı bereketli yemeği bir çırpıda yuttu ve koltuğunda top gibi yuvarlanarak ve kumanda aygıtlarını da kimsenin ilgilenmesine gerek kalmayacak şekilde ayarlayarak deliksiz bir uykuya daldı.

XXXV

Birkaç Sayfa Daha Var

Gün ortasında Baron Borneo'yu görünce, uçaktan, yüzünü, kayalık, sivri doruğu karmakarışık bir cangılın gür bitkileri arasından yükselen Malikopi tepesine doğru uzattı.

Tepenin üstünde helezonlar çizmeye başladı. Az sonra, iki paraşüt, arkasından da Baron'un, deniz uçağına bir gün önce gizlice getirilmiş ağır valizlerinin asılı olduğu üçüncü bir paraşüt açıldı. Deniz uçağı burgu gibi dönmeye başladı ve yerde, bitki kalıntıları ve asetilenle şişmiş mantarların arasına çakıldı.

Baron ve Florence aşağı indiler, paraşütlerin hafif ipeğinin kıvrımlarından kurtardılar kendilerini. Daha sonra Baron, işaret noktaları saptayarak bitki ve ağaçların sık olduğu bir yere doğru gitti, arkadaşını soyarak, ona karşı yeterli sayıda son aykırı davranışlarını gerçekleştirdi. Tabancasını çekerek işini bitirdi ve oradan uzaklaşarak bodur bir portakal ağacına asılı olan valizlerinin yanına gitti.

XXXVI

Sekiz Sayfa Daha

Çukurun iki tarafındaki kızıl topraktan oluşan tepeler yükseliyordu. Baron iki gündür sürekli kazıyordu ve otuz dokuz metre derinliğe ulaştığı halde hiçbir şey bulamamıştı.

Tropik bölgenin acımasız güneşinin yaktığı alnından ter boşanıyordu. Adaleli kolları dirseklerine kadar kırmızı toprağa bulaşmıştı. Ter damlaları şakaklarından yanaklarına kadar iniyor, sonra yere düşerek küçük bir çamur birikintisi oluşturuyorlardı. Baron deniz uçağından kalan küçük bir parçayla bir kürek yapmıştı kendine çünkü valizlerinden birine kürek koymayı unutmuştu. Alelacele oluşturulan alet müthiş pazularının etkisiyle harikalar yaratıyordu.

Metal alet 45 metrede kayaya çarparak tok bir ses çıkardı. Baron, taşın üstünü çabucak temizleyerek sararmış çelik bir halkayı ortaya çıkardı. İki eliyle kavrayarak kuvvetle çektiği halka elinde kaldı. Taşta oluşan deliğe işaret parmağını soktu ve küçük bir kitleyi kaldırdı, böylece açılan delikten, hangi dipsiz karanlıklara

götürdüğü bilinmeyen verniklenmiş sakızağacından merdivenin basamakları gözüküyordu.

-Bal gibi tuzak bu, diye düşündü Baron. Böyle ele geçiremezler beni.

Bir kaya parçası alarak kuyuya attı. On beş dakika sonra boğuk bir su şıpırtısının çıkardığı ses ulaştı kulaklarına.

-Yanıldım galiba diye mantıksal bir düzeltme yaptı Baron. Haydi bakalım.

İki valizini küçük delikten soktu ve iniş yoluna girmeden biraz önce çukurun dibine yerleştirdiği bir fitili ateşledi. İçine girdiği kuyuyu tam başının üstündeki bir taşla sıkıca kapadı ve on beş yirmi ton ağırlığındaki bir toprak, kulakları sağır eden bir gürültüyle, derinliklerine doğru inmeye başladığı yerin üst kısmına yığıldı.

Baron kemerine güçlü bir gazojen lamba bağlamıştı; yalnızca on yedi kilo olan bu lamba yedi yüz tonluk on bir kargodan oluşan bir kargo konvoyunu kör ve iyi eğitilmemiş bir gözetleyici casustan gizleyebilecek kadar güçlü bir duman çıkarabiliyordu. Baron erken davranarak lambayı kemerinden çözdü ve havaya attı, lamba az sonra kafasına düştü tekrar.

Aradan bir saat geçmemişti ki Baron merdivenin ucunda, boşluğun üstünde ellerinden asılmış durumdaydı. Hiç duraksamadan, bileklerindeki güçle kendini tekrar toplayarak yukarı çekti ve ayaklarıyla son basamağın iki metre kadar altındaki küçük bir delikten içeri süzülüverdi.

Neşeyle sırıtarak ayaklarının üstünde sıçradı, ileri doğru bir hamle yaptı ve başını sert bir şekilde tuğlalarla örülmüş bir duvara çarptı çünkü girdiği delik birdenbire dirsek yapıyordu.

Baron alnındaki şişi Sloan merhemi sürdüğü bir bezle ovuşturdu, üstüne biraz hardal tozu serpti ve tekrar, sürüngenler gibi yoluna devam etti. On dokuz yaşına geldiğinde bütün melekelerini geliştirmişti. On dokuz yaşından sonra da karanlıkta, bir delikteki kedi gibi keskin bir görüşü vardı; bu da büyük bir hızla ilerlemesine olanak veriyordu.

Dokuz kilometre sonra durdu. Bulunduğu yeri yoklamak amacıyla arkasında tuttuğu eli ağaç gibi bir şeye çarptı; anında, bunun reçineli mata-hari ağacından bir meşale olduğunu anladı. Meşaleyi konsolos çakmağıyla yakarak, önünü aydınlatan parlak bir ışıkla yoluna devam etti.

-Yaklaşıyorum... diye mırıldandı çünkü yedinci bir his, amacına yaklaştığını söylüyordu ona.

XXXVII

Bu Kadar

Yazma burada bitiyordu. Dört suç ortağının aceleci davranarak tahtakurusu suyu tanısı koydukları kırmızı lekelerle dolu okunmayan son bölümde kopuk cümle parçaları vardı... ve son sayfanın alt ucunun hemen üstündeki birkaç santimetrelik bölümde Antioche irkilerek şunları okudu..."élaïde de Beaumachin'in ... işan hediyesi ... erilen barbarin... bozulunca hemen... alçak rakibiyle kaçan.. intikam... oğlu... babasının ... intikamını alacak..."

Bir an sessiz kaldı herkes. Adelphin'in yüzü kireç gibiydi. Kısa kuyruğu kendisini yargılayanlardan aman diler gibi yana yatmış beresinin renginden daha beyazdı.

-Her şey açık! dedi Şef. Adelphin, annenizin soyadını taşıdığınız kesin değil mi?

-Evet, dedi Adelphin. Babam, erimiş domuz yağı gibi sırıtan o kahraman, altmış yedi yaşında bırakıp gitti onu.

-O mu altmış yedi yaşındaydı?

-Hayır, annem!...

-Biraz mazur görülebilir, dedi Şef, özellikle de size benziyorsa eğer. Neyse, anneniz, ölmeden önce size bıraktı bu barbarini öyle mi?

-Evet... diye mırıldandı Adelphin.

-Ve bunun nereden geldiğini sormak hiç aklınıza gelmedi, öyle mi?

-Her şeyi biliyordum! diye karşılık verdi Adelphin. Şaşkın bakan gözleri, göz çukurlarında baş döndürücü bir biçimde dönüyor, aynen bir tabak gibi gürültü çıkarıyordu.

-Antioche Tambrétambre'ın Baron Visi'nin oğlu olduğunu da biliyor muydunuz? Annenizin eski nişanlısı?

-Hayır! dedi kızararak Adelphin. Yemin edebilirim! Yoksa anında öldürürdüm onu!...

-Anneniz niçin barbarini Baron Visi'ye geri vermedi? diye sordu Şef. Adelphin'in çığlık attığını duymamış gibiydi ama eli ceketinin sağ cebine daldı.

-Çünkü çok güzel bir barbarindi ve onu elinde tutmayı tercih etti, diyerek sırıttı Adelphin. Hatta Baron'u zehirlemeyi bile denedi... Ben de, büyüyünce... altı yaşındayken... Siyanürlü çikolata yedirmeye çalışmıştım ona.

-Görüyordunuz onu yani öyle mi?

-Onu nerede bulacağımı biliyordum... diye mırıldandı Adelphin. Ami du Peuple'e bir ilan vermek yeterliydi.

-Anlıyorum, dedi Antioche. Ami du Peuple'ün kapanmasından sonra zavallı babamın izini kaybetti.

Tam bu sırada Şefin birkaç dakikadan beri uyuklar gibi olduğu koltuğun dibinden bir kurşun fırladı. Adelphin'in sol gözünü delip geçerek temelkemiğinin yan bö-

lümündeki kıvrımda kaldı, gırtlak kıkırdaklarını bütünüyle felç ederek Beaumashin kontunu konuşmaz hale getirdi. Ölseydi hiç önemi yoktu artık.

-Hak yerini buldu! dedi Serafinio.

-Böyle bir pislik daha fazla yaşamayı hak etmiş değildi, dedi Şef. Şimdi Antioche, babanı bulmamız gerekiyor.

-Bu arada, Pissenlied'nin kim olduğunu söyleyebilir misiniz bana? diye sordu Serafinio.

-Baron'un eski kırığı tabii ki, dedi Şef.

-Ya Rhizostomus? diye ekledi Serafinio.

-Borneo'dan getirildi, diye mırıldandı Antioche. Bir buz torbası içinde. Küçücüktü o dönemde. Acayip bir hayvan. Çoktan ölmüş olduğunu sanıyordum ben. Rhizostomusların hayatı zor. Allah kahretsin, bu babamın Bayonne'da ne işi vardı?

-Ne? dedi hiçbir şey anlamayan Serafinio. Yani tehlikeli taklalar atan ihtiyar?

-Baron Visi! dedi Şef. Şimdi onu bulacağız.

Bu arada Serafinio kaygılı gözüküyordu.

-Taşaklarınız mı kaşınıyor? dedi kibarca Antioche.

-Hayır! diye karşılık verdi Alvaraide. Ama size şunu söyliyeyim ki annemin adı Katrina Van den Bouic'ti... Kız kardeşiydi onun...

-Babamın düşmanının kız kardeşinin oğlu! diye haykırdı Antioche. Öldüreceğim onu!

-Aaaah! diye iç geçirdi Serafinio. Düşman... Hiçbir zaman sıkıntı vermemiştir ona... küçükuçağın içindeydi... zavallamcam...

Korku beynini sulandırıyordu.

Antioche Tambrétambre'ın biraz bön bakan gözleri yeşil bir ışık saçıyordu ve kafatasının içinde şeytanlar

cirit atıyordu. Ellerini uzattı, parmaklarını kastı ve Serafinio Alvaraide'in gırtlağını sıktı. Sonra sol elinin işaret parmağını gözüne soktu ve bu işaret parmağı öteki göz çukurundan çıktı. Dehşet! Daha sonra zavallıyı burun deliklerinden tutarak ve sağ eliyle şiddetli pençeler atarak karnını ve böğürlerini deşti.

Nihayet, bir hamlede Alvaraide'in, cinsel organını koparark ağzına soktu ve cesedi uzaklarda bir yere attı... Beden, ağzında puroyla orada kalmıştı. İşkenceden geçen adamın feryatları bir vazoya kusan Şefin beyninde yankılanıyordu.

-Kendine gel, dedi Antioche... Pislik herifin biriydi.

-Biliyorum, dedi Şef. Ama o Adelphin alçağının aperitifleri geliyor aklıma.

-Şimdi sıra babayı bulmaya geldi, dedi Antioche.

XXXVIII

Yitik Baronun Peşinde

İki arkadaş ellerini, cırtlak kırmızı bir ampir dolabın üstünde duran açık pas renkli büyük bir ibriği kullanarak yıkadılar ve parçaları odanın hemen her tarafına dağılmış olan Alvaraide'in gömleğiyle kuruladılar. Sonra her biri bir cesedi alarak gelişmiş bir elektrikli kıyma makinesi bulunan mutfağa gittiler. Küçük parçalara ayrılmış bedenler vaterlere atıldı ve basınçlı su akıtıldı üstlerine.

Bu uygulama yaygındı ve kireç çukuru, kazan gibi demode sistemlerden çok üstündü. Vaterlerin, etlerin düzgün ve hızlı biçimde geçişinin denetlenmesini sağlayan sertleştirilmiş camdan bacaları vardı.

Şef ve Antioche bu işi bitirdikten sonra mahzene indiler.

XXXIX

Bkz. Bir Önceki Başlık

Daha doğrusu mahzene inmeye niyetlendiler. Çünkü rhizostomusun, biraz pıhtılı ve çok pis kokulu sıvı kütlesinin yerini şimdi kanı dolduruyordu. Yarı yarıya bu siyahımtrak sıvıya gömülen kaplamaların hüzün verici manzarası, sert dış görünümü altında hassas bir ruha sahip olan Şefi son derece etkiledi. Geriledi, sendeledi ve Antioche, onu bir kolundan yakalayacak zamanı ancak bulabildi. Kol iyi tutulduğundan felaketten kaçmak mümkün oldu. Şef rhizostomusun kanında yüzmeyi bilmiyordu.

-Yukarı çıkalım, dedi Antioche ona. Mahzeni boşaltmak için bir pompa, duvarları tamir edecek bir usta ve babayı getirmek için de bir kano otomobil bulalım...

-Mahzeni boşaltacağımıza göre, kanoya ihtiyacımız yok! diyerek karşı çıktı Şef.

-Ya öteki mahzene gitmek için! dedi Antioche. Su olduğunu çok iyi biliyorsun. Su olmasa, rhizostomus yaşayabilir miydi burada?

-Mantığının yararsızlığının kanıtı rhizo bilmemnenin ölmüş olmasıdır, diye karşılık verdi Şef belirgin bir kötü niyetle.

Gene de yukarı çıktı ve ikisi birlikte, birkaç dakika önce Cadillac'la geçtikleri alçak kapıya doğru yöneldiler. Cadillac dehlizde duruyordu.

Hava şahaneydi. Sceaux yağmurluydu ama daha yumuşak bir iklime sahip olan Bayonne değildi. Kanarya adalarından sıcak bir yuva kokusu getiren Okyanus yayıntılarıyla durmaksızın süpürülen bu Tropikal-Akdeniz ikliminde filbaharlar, mandalinalar gibi, ortama uyarlar kendilerini. Güneş yavaş yavaş gömülen limanın taşlarını yakıyordu... Belki de deniz kabarmasıydı bu yalnızca.

Simsiyah yelkenleriyle bembeyaz şahane gemiler ve eciş bücüş denizciler, alışmış oldukları mekânları küçük yuvarlak teneke kutulardan (kırmızı etiketli) çıkmış Japon yengeçlerinin yerli çağanozlarla şakalaştıkları yeşil suyun üstünde hafif hareketlerle dans ediyorlardı. Japon yengeçlerini kutularından çıkaracak kadar olağanüstü bir hava vardı ve yalnızca bu belirti gerçekten olağanüstü bir hava olduğunu anlamak için yeterli olacaktı.

Liman pek fazla canlı değildi ama gürültü patırtı fazlaydı çünkü Gaskonya körfezinden fırtınayla sürüklenen P. and O.'nun on dokuz steamer'ı (buharlı gemi) büyük havuzun daha sakin sularında bir sığınak aramışlardı. Yolcular karaya çıkıyorlardı ama çay bulamayınca tekrar gemilerine dönüyorlardı ve bu durum kargaşaya yol açıyordu.

Kalabalıklara alışkın olan Antioche ve Şef gezmeye çıkanların oluşturduğu yoğun kütleyi sert dirsek darbeleriyle yardılar. Araştırmalarına başlamadan önce biraz

dinlenmeye karar vermişlerdi ve sakin bir köşeye çekilmek istiyorlardı. Bu konuda çok deneyimli olan Thebaililerin dedikleri gibi kuş uçmaz kervan geçmez bir yer arıyorlardı.

Su yeşili renkte bir tekne dikkatlerini çekti. Konforlu gözüküyordu ve tüyleri temizlenmiş bir tür havlu pamuklu yastıklarla süslenmiş haliyle uygun insanların lütuflarını bekliyordu sanki. Burun kısmından rıhtım taşlarının tozlu granitine damgalanmış bir halkaya tutturulmuş bir zincir sarkıyordu.

Kirpi saçlı, bedeni, ince gümüş işlemeli bir patates torbasında dökülmüş gibi duran yaşlı bir Belçikalı denizci teknenin yakınlarında bir yerde uyukluyordu. Üst dudağına patlatılan bir tekmeyle sıçrayarak kalktı.

-Satılık mı teknen? dedi Şef.

-Carajo! diye homurdandı Belçikalı. Hasta la vista de mujer con corazon! Muy bien, señor, dos pesetas...

Belçika dilini konuşan Şef adamın uzun süre ABD'de yaşadığını hemen anladı ve anında aynı dilde karşılık verdi.

Tam on dakikada bitirdiler pazarlığı ve Şef yüklü bir para bırakmak zorunda kaldı. Adelphin'in cüzdanı ondaydı, bir süre sonra cüzdanın boş olduğunu görünce yüzünü buruşturdu.

Teknedeki yastıklara uzanan Antioche ve Şef sırayla dümene geçiyorlardı rüzgâr estikçe. İhtiyatlı davranarak rıhtım duvarındaki halkaya bağlı kalmışlardı.

Akşam saat altıya doğru Antioche, yeteri kadar yenebildiğinde doyurucu ve sağlığa yararlı bir besin olan mam getirmek amacıyla karaya ayak bastı. Aynı zamanda kırk ya da elli beygirlik küçük bir motor da getirecekti çünkü Şef rüzgârın kesilmesinden korkuyordu.

Antioche, shipchandler (gemi donanımcısı) Salomon Kohn'da buldu aradıklarını. Yedi kilo mam ve on iki bidon benzinle döndü.

Salomon da Antioche'un inanılmaz ucuz bir fiyatla satın aldığı küçük motoru yüklenmiş, peşinden geliyordu.

Üç adam, aleti, son derece dikkatli bir şekilde, olabildiğince yüksek bir yere monte ettiler çünkü hassas bronz pervanenin, paslanmaması için kesinlikle suyla temas etmemesi gerekiyordu. Daha sonra Antioche ve Şef birbirlerine göz kırparak anlaştılar ve Salomon'u limandaki çamurlu suya attılar çünkü Napolyon sürgündeyken Nesle kalesinde İngilizlerden gördüğü hakaretlerin öcünü almak istiyorlardı. Su alçaktı ve bata çıka kurtulması için kendi başına bıraktılar onu çünkü onu oradan çıkarmak için palangaya vurmak gerekiyordu ama gerekli aygıtlar olmadan bu işi yapmak son derece yanlış olurdu.

Adam sudan çıkmayı başarınca Antioche ve Şef bir güzel alay ettiler onunla ve kendisini suya atmalarının nedenini açıkladılar.

-Ama ben İngiliz değilim!... dedi inleyerek adamcağız ve sağ cebinden bir avuç boksör kavkısı dedikleri ikiçenetli yumuşakça çıkardı.

-Peki o zaman niçin shipchandler diyorlar size, diye sordu Şef kurnazca ve de parmağını aptal biri gibi burnuna sokarak.

-Ama tabelamda böyle bir yazı yok! dedi zavallı Kohn: Fournitures pour Bateaux (Deniz araçları için gereçler) yazıyor...

-Peki o zaman, dedi Şef, P. and O.'nun on dokuz steamer'ının -gene İngilizce bir sözcük- o gün limanda

bulunması bir tesadüf mü? O gün deniz araçları için gereçler olması bir tesadüf mü? İngiliz gemileri için he? Pislik!... satılmış!...

-Bonaparte'çı mısınız siz? diye sordu Salomon büyük bir ilgiyle.

-Niçin? Ben Bonaparte'dan söz etmedim. Canınızı sıkıyorum sizin ben! diye sözünü bitirdi Şef, adeti olduğu üzere pis pis sırıtarak.

Salomon üstelemedi, sevgi gösterisiyle teşekkürler etti ve dükkânına döndü. Antioche ve hempası her şeyi düzene soktular, daha fazla gecikmeden küreklerin konduğu peykelere yattılar; yatmadan önce de tekneyi, meraklıları şaşırtmak amacıyla, basit bir kamp çadırı gibi algılayabilecekleri şekilde yamalı bir yelkenle gizlediler.

XL

Aylaklıklar

Ertesi gün şafakta, Şef, rüzgârda öten, kanat açmış, ıslık çalan, havuzun dalgacıkları üstünde neşeyle dans eden mantarları gözleyen farşların acı sesleriyle uyandı. Zaman zaman bir farşın ok gibi suya dalıp, biraz sonra, gagasında, güçlü havayla temas sonucu ölen zavallı bir mantarla çıktığı görülüyordu. Şef, Antioche'u ayaklarından çekti ve iyice uyandırmak için suya attı. Sonra, arkadaşının, sudan çıktığında rahatça kuruması için teknenin arka tarafında küçük bir ateş yaktı. Antioche hemen çıktı sudan çünkü özgül ağırlığı 1'in altındaydı.

-Ne yiyeceğiz bu sabah? diye sordu Antioche üstünü kuruttuktan sonra.

-Şu koca farşı, diye karşılık verdi Şef bir atışta, başlarının altmış metre üstünde uçan, türün son derece yağlı bir örneğini düşürerek.

Kuş tekneye düştü ve gagası ön tarafta olmak üzere küçük bir ağaçta şişe geçti; Şef, teknenin eski sahibine ait olduğundan kuşku duymadığı ve eğitimde kullanılan

bir obüs parçasından alelacele yapmıştı bu şişi. Farşın baş kısmı yalnızca biraz rüzgâr tutan kuyruk çıkıntısından çok daha ağırdır ve memelilerin yaşam biçimlerini çok iyi bilen Şef bu özellikten yararlanmıştı.

Şiş, Şefin, küçük bir hark yardımıyla beslediği ateşin üstüne kondu; harkın öbür ucunda benzin bidonlarından birini akıtıyor, böylelikle her türlü tehlikeden korumak için ateşten uzak tutuyordu bidonu.

Üç saat sonra iyice kızaran hayvan uçtu ve Şef teknenin içinde bol bol bulunan yumuşakçalara kaldı. Antioche ise mamı tercih ediyordu ve dört büyük dilim yedi bunlardan ve sonra da at gibi hastalandı.

Yemek bu şekilde sona erdi ve iki arkadaş tekneyi rıhtım duvarına bağlayan halkanın zincirini, palamarları çözdüler ve hop! tekne kendi etrafında fırıl fırıl dönmeye hazır, pervane de dönüyor rüzgârda. O sabah neredeyse etkisiz bir kuzey-doğu-çeyrek-güney rüzgârı esiyordu ve Şef telafi edici bir rüzgâr üretmek amacıyla küçük motorun pervanesini yelkene doğru yöneltti. Sonra elektrikli motorun bağlarını sıkıca tuttu. Antioche, iki kolunun dirsek uçlarını sertçe vurmaya başladı ve elektrik akımıyla beslenen motor bir ok gibi fırladı. Sadece ağırlığıyla denge oluşturarak teknenin dibe batmasını engelleyen yakıtın tasarruflu kullanılması son derece önemliydi.

Şef ve Antioche birkaç saat içinde kıyıdan iki yüz metre açıldılar, kenti ve şahane bir kuyumculuk eseri demiryolu köprüsünü hayranlıkla seyrettiler. Sonra yelken açtılar ve beş dakika sonra, önünde, günün birinde bir madreporun unuttuğu mercan resiflerinden bir set bulunan küçük kumluk bir koya vardılar. Kıyıya yanaşmadan önce küreklerle derinliği ölçtüler ve iki kürek

kırdıktan sonra ayaklarını basabileceklerine karar verdiler. Şef indi ve az daha boğuluyordu çünkü şanssızlık eseri bütün plaja enine yayılmış bir deliğe düşmüştü.

Sonunda iki arkadaş karaya çıktılar ve soyundular, üstlerinde yalnızca yeşil renkli ipek bir külot ve kara gözlükler kaldı. Güneş yakıyordu ve sıcak kesinlikle kavuracaktı onları. Şef keşif gezisine çıktı ve aradan iki saat geçmesine rağmen dönmemişti; saat akşamın beşi olmuştu ve Tambrétambre endişelenmeye başladı. Tekrar giyinerek arkadaşını aramaya gitti.

XLI

Yitik Şefin Peşinde...

İnce kumlu kumsal iç kısımlara doğru hafifçe yükseliyordu ama yer saydam olmadığından ancak belli belirsiz farkına varılabiliyordu bunun. Sonra birden kayalık, girintili çıkıntılı, sert ve sivri görünümlü tepelerle bir yalıyar, deniz kuşu pisliği ve köpük dolu gerçek doğal bir mazgal, akşamları koyda, ispermeçet balinalarının tehlikeli yollarını gösteren ispermeçet izleri.... Enkaz, Odessa'dan, Pinostroff deniz kazasından kalma rengi atmış bir semaver, ince toz halinde ve varlıklarından kuşku duyulamayacak biçimde kuma karışmış tuğla yığınları. Antioche'un ayak izleri yerde, bakışımlı küçük küçük izler oluşturuyordu. Yalıyara doğru gidiyordu.

Birden mağarayı gördü ve hiç duraksamadan o tarafa gitti.

XLII

Baron'un Ayak İzleriyle Şefin Ayak İzleri Buluşuyor

Antioche, rasgele üç kilometre gittikten sonra durdu ve elinin altında bulduğu şist bir kütlenin üstüne oturdu. Kısa bir durum değerlendirmesi yapmak istiyordu.

Çakmağını çıkardı, bir çakmaktaşına sertçe sürterek yaktı ve kavın dumanlı ışığında çevreyi tanıdı.

Soluk alıp verişinin belli belirsiz biçimde yankılandığı geniş bir mağaranın ucunda bulunuyordu. Kaliteli yün bir halının tüyleri kadar sık dikitlerle dolu zemin, ayaklarının altında, iki yıldan beri traş olmamış bir Landes'lının sakalı üstünde yürüyormuş gibi tuhaf duygular uyandırıyordu. Mağaranın tavanı klasik üslupla, yaşadığı dönemde anlaşılamayan ve nitelikli dekoratif yapıtları Cro-Magnon duvarları süsleyen ünlü mağara adamı Duzob'un bulduğu neopaleolitik üslubun bir karışımıydı. Günümüzde Duzob'un adı bile unutulmuştur; iyi ki unutulmuştur çünkü sanatçılarınki gibi masum dudakların telaffuz edebileceği bir sözcük değildir bu.

Antioche'un ayaklarının dibinde kımıltısız bir mürekkebi andıran durgun sularıyla bilinmeyen kokuşmuş

iğrençlikleri örtüyormuş gibi duran kara bir göl parlıyordu.

Hava misk ve Hint tenceresi kokuyordu. Karanlık bir köşede unutulmuş, yüzen bir kütük gören Antioche gölün sularına daldı ve at üstünde gider gibi süzülmeye başladı. Ellerini kürek gibi kullanıyor ve hızla yol alıyordu. Parmaklarının altındaki su ölü bir kadının memesi gibi sıcak ve hava gibi hareketliydi. Kalbi olağanüstü sağlam göğsünde müthiş bir şekilde çarpıyordu ve ağzı kapalı mırıldanırken, burun deliklerinden bir savaş türküsü çıkıyordu.

Göl göz alabildiğine uzanıyordu. Şunu söylemek gerekir ki Antioche bir metreden ötesini göremiyordu çünkü karanlık yoğundu ve çakmak sönüktü.

Birden kütüğün önünde yüzen bir cisme çarptı. Hemen durdu Antioche ve bir ses duydu; Şefin sesiydi bu, anlamadığı birtakım sözcükler çıkıyordu ağzından. Türküsünü kesti ve Şefin sözlerinin anlamını kavradı...

-Dikkat!... İnsanlar var!...

Antioche kolunu uzattı, biraz yokladı ve Şefin, her zamanki gibi kafasında olan saçlarını tuttu. Arkadaşına, kütüğe çıkması için yardım etti ve kurulanması için mendilini uzattı. Ama bu olağanüstü su anında kuruyordu.

Buraya kadar yüzerek mi geldin? diye sordu Antioche alçak sesle.

-Evet! diye fısıldadı Şef. Babanı gördüm...

-Sahi mi? diye bağırdı boğuk bir sesle Antioche.

-Bu mağara benim mahzenimle birleşiyor. Kokla!

Rhizostomusun kanının güçlü kokusu gelmeye başlamıştı.

-İki sıvı karışmaz, dedi Şef. Ama benim rhizo...'nun kanında yüzmem imkânsız... Bu yüzden seni bekledim...

-Gidip babayı bulalım! dedi Antioche.

XLIII

Dunœud Geri Dönüyor

Doğaçlama kayığı ilerleten iki çift eldi şimdi. Şef ve Antioche yavaş yavaş sıvının koyulaştığını ve parmaklarından kayıp giden yapışkan pıhtıları hissediyorlardı. Rhizostomus, gerçekten türün çok çarpıcı bir modeliydi. İdi... ya da daha doğrusu olmuştu.

Şef, Antioche'a, gölün karanlık sularında yüzerken, uzaklarda, Baron'un küçük teknesini gördüğünü ve tekneyi Volga Kayıkçılarının sesinden tanıdığını söyledi. Tekneyi bir fenerin aydınlattığını ve Baronun on bir metrede bir tehlikeli bir takla attığını ekledi sözlerine.

-Onun varolma biçiminin bir parçası bu galiba, dedi Şef.

-Zavallı baba! diye iç geçirdi Antioche. Jules'ün ölümü beynini döndürdü onun.

Bir süre daha kürek çektiler... ve kütüğün ön kısmı öküz moloz taşlarından bir duvara çarptı; Antioche, karanlıkta elini sallarken çarpınca fark etti bu durumu.

-Yaklaşıyoruz!... diye fısıldadı Şef. Çakmağını yak.

Devasa bir kapı gözüktü. Rahat rahat on bir metre açıklığında ve iki metre yüksekliğinde gözüküyordu. Sterilize Bardamu ağacından yapılmış, kurşun çakılmış ve sarıya boyanmıştı. Topuk demirleri üzerinde dönerek açılmıyor, söve pervazına herhangi bir biçimde dayanıldığında, anında dağılıyordu. Şef çok çabuk anladı bunu.

Engeli aştıktan sonra, kendilerini Şefin mahzeninin yanındaki mahzende buldular. Rhizostomusun ölü bedeni yatıyordu burada. Sağ tarafına yatmış olan zavallı hayvanın görünümü korkunçtu. Şefin attığı el bombasıyla paramparça olan kuyruğunda hâlâ, Antioche'un çakmağının alevinde yavaş yavaş koyu yeşil renge dönüşen ince bir kan sızıntısı fark ediliyordu. Rhizostomus, yarı yarıya kapalı gözleri, yanaklarına yayılmış uzun beyaz kirpikleri, son bir yudum Badoit suyu içmek istiyormuş gibi yukarı kalkık burnuyla, ayaklarını yalvarır gibi havaya kaldırmıştı. Yüz on dört kaburga kemiği carbonaro derisi gibi pütürlü derisinin altından çıkıyordu ve ağzının çevresinde böcekler birikmeye başlamıştı.

Şef ve Antioche gözlerini bu korkunç manzaradan çevirdiler ve Baron Visi'nin ilk kez ortaya çıktığı gediğe ulaştılar. Jules'ün cesedinden yardım alarak, o kısımda, yüksekliği on bir santimetre olan duvara tırmandılar ve bilinen koşullarda toplanan gereç yığınının üstünde buldular kendilerini. Ek bir çabayla da dönmelerini beklerken dehlizde uyuklayan Cadillac'ın yanına vardılar.

İçinden çıktıkları delik deşik deliğin çevresinde dönerek duyulmaz adımlarla merdiveni çıktılar. Sahanlığa henüz ulaşmışlardı ki bir kurşunlu balık ağı indi üstlerine ve hareketlerini felç etti. İyi oturtturulan bir sopa darbesi onları peş peşe, açılmakta olan güve yumurtalarının sesini dinlemeye gönderdi ve zifiri karanlık bir bilinçdışı içine gömüldüler.

XLIV

Başlık Yok

Önce, dışardaki hava değişiklikleri ve içerdeki ölçüsüzlükler nedeniyle sertleşmiş olan bedeni eski bir Ford kadar güçlü olan Şef kendine geldi ve ayağını da bacağını da oynatamadığını fark etti.

Bu durumdan yararlanarak avazı çıktığı kadar bağırdı ve Antioche'u ağır uykusundan uyandırdı. Antioche da Şef gibi, Japon rafyasından piyano teliyle bağlanmıştı. Bu durumdan yararlanarak kadınlar ve aşk üzerine önemli fikir alışverişinde bulundular.

-Aşk, tuhaf bir şey, dedi Antioche.

-Evet, dedi Şef. Haklısın. Hiç düşünmemiştim bunu.

-Kadınlar, kediler gibidir, dedi Antioche.

-Evet, dedi Şef, düzülürken bağırırlar.

-Hayır, dedi Antioche, onu demek istememiştim. Yüzeysel bir tatlılıkları vardır, demek istemiştim.

-Tüyleri dışarıdadır sanki, diye onayladı Şef.

-Tamamen öyle, diye karşılık verdi, kuramlarının çabucak anlaşılmasından çok mutlu olan Antioche.

Ama, bu ilginç konuşma gôbekli bir adamın ortaya çıkışıyla kesildi; Dunœud'yü tanıdı iki arkadaş. Elinde, ucu yerlerde sürünen ve kapının aralanmasıyla kaybolan uzun bir ip vardı.

-Ah! Ah! diye mırıldandı. Pasteur Enstitüsü'nün kuduz serumu enjekte edilmiş gözlerinde çılgın bir pırıltı vardı. Baron Visi'yi tanıyor musunuz?

İpi sertçe çekti ve kolsuz antik dönem giysileri içinde bir ihtiyar çıktı ortaya.

-Baba! diye haykırdı Antioche ellerini sallamaya çalışarak. Çok zordu bunu yapması ipler içinde.

-Evet! diye böğürdü Dunœud. Barbarinin nerede olduğunu göstermek istemedi bana! Hakikisi!... Ben de gözlerinin önünde işkence yapacağım size... Ama onu bana vermeye razı olursa...

-Sefil kuyruk! dedi Şef kızararak. Barsakların on bir kez düğümlensin ve çürümüş kalıntılarını çakallar parçalasın! Bir kemikten başka bir şey bulamayacaksın onda! Rahat bırak zavallı ihtiyarı!

Baron Visi kendinden habersiz bir tavır içinde sakalını kaşıyordu ve durumdan kesinlikle habersiz gibiydi.

-Tabii, dedi onaylar bir tavırla Dunœud... O rahat kalacak. Size işkence edeceğim ben...

Baron'un bağlı olduğu ipi bir pencerenin ispanyoletine bağladı ve bu değerli kalıntıya hareket edebilmesi için ancak elli santimetrelik bir mesafe bıraktı. Baron Antioche'a bakıyordu ve çukur gözlerinde iri göz yaşları dolaşıyordu.

Dunœud dışarı çıktı ve ayak seslerinden dehlizin ucuna doğru gittiği anlaşıldı.

-Atölyeye gidiyor! diye fısıldadı Şef. Bir delgi aygıtının işkence için her zaman çok uygun olduğunu dü-

şunmüşümdür. Önce senin üzerinde dener umarım, diye sürdürdü konuşmasını, bir kahkaha atarak.

-Ben de öyle umuyorum, diye karşılık verdi yürekli bir insan olan Antioche.

Şef, böyle özverili bir tavır karşısında hüngür hüngür ağlamaya başladı; Antioche'a da bulaştı bu durum ve o da yeri, hıçkırıklarının ürünüyle suladı.

Baron, şimdi, ipinin ucunda yürek paralayan iniltilerle sallanıyordu; olacakları önceden hissetmişti sanki.

Zaten, sağır olmadıysa eğer, aşağılık Dunœud'nün iğrenç tehditlerini kesinlikle duymuş olmalıydı.

Bu arada Dunœud bir türlü dönmek bilmiyordu.

Birden müthiş bir gürültü duyuldu. Bir avcı uçağı Şefin evinin üstüne ölümüne bir dalış yapıyordu.

Eve yüz metre kadar yaklaştıktan sonra birden tekrar yükseldi, bu arada da bir paraşüt açılmaktaydı. Paraşütçü birkaç saniye içinde çatıya indi ve kazanmış olduğu hız sayesinde zahmetsizce geçti çatıyı.

Şef ve Antioche, tam anlamıyla farkına varamamışlardı olup bitenin. Başlarının üstünde, pilotun, beklenmedik inişinin yol açtığı kiremit çıtırtılarının arkasından gelen ayak seslerini endişeyle dinlediler.

Ayak sesleri ikinci kat merdivenini indiler... sonra atölyeye doğru uzaklaştılar...

Gene sessizleşti ortalık... arada bir karşılıklı kaderlerine ağlayan üç adamın hıçkırıkları duyuluyordu...

O sırada Dunœud geldi. Çılgınca bir öldürme tutkusu içinde olduğundan hiçbir şey fark etmemişti. Elinde, ağzı iyice bilenmiş bir rende vardı ve rendenin ağaç kısmından bir santimetrelik bölümü gözüküyordu bu ağzın.

-Ne diyorsun? Şefim! dedi aleti Şefin burnunun dibinden geçirerek.

-Üvezağacından!... diye karşılık verdi Şef soğuk bir tavırla. Sen ne düşünüyordun aşağılık budala? İşporta malı satın almış olduğumu mu?

Şefin cevabıyla şaşkınlıktan dona kalan Dunœud bir adım geri attı... ve Baron Visi meler gibi titrek bir sesle konuşmaya başladı.

-Onların canını acıtma... barbarinin nerede olduğunu söyleyeceğim sana... merdivenin topunda...

Tam bu sırada kuru bir patlama duyuldu ve Popotepec Atlazotl, dişlerinin arasında, namlusundan duman tüten bir tabancayla ortaya çıktı. Kurşun, parkede kaskatı ölü yatan... ya da en azından öyle gözüken Dunœud'nün yüce sözlerini delip geçmişti.

Popotepec, iki arkadaşına gülümseyerek bedenin üstüne eğildi. Dunœud son kalan enerjisiyle rendeyi başının üstünde kaldırdı. Rendenin ağzı düştü ve Aztek'in, bu acayip yaratıkta kafatası cidarına ulaşacak kadar hacimli olan beynine girdi.

Dunœud tekrar düştü, bu kez kesinlikle ölmüştü ve Popotepec'in beyni portakal rengi bir sızıntıyla yüzüne aktı.

-İkisi de öldü! diye mırıldandı Şef.

O anda Dunœud'yü öldüren kurşunun, onun ellerini bağlayan ipi de kestiğinin farkına vardı.

-Yiğit Popotepec... dedi. O olmasaydı marul gibi kalmıştık burada.

Hemen kendini kurtardı, bir bıçakla Antioche'un iplerini kesti ve on beş dakika yumuşama hareketleri yaptılar.

Sonra Baron Visi'yi unutup merdivene koştular.

Merdivende, vidaları gevşetilen top değerli barbarini ortaya çıkardı... hakikisiydi bu kez...

Antioche, babasını hatırlayarak kendisini düş ve düşüncelerden kurtardı ve birinci kata doğru koştu. Şef, yanına geldiğinde, kadidi çıkmış bedenini pencereden atan Baronu asma işini bitiriyordu. Dunœud'nün, ihtiyarın boynuna geçirmiş olduğu ip kaskatıydı ve cılız irkilme ve ürpertilerle zorlanmıştı.

-Böylece barbarin bizde kalır ve hiç kimseye bir şey borçlu olmayız, dedi Antioche.

...Cadillac kıyı boyunca gidiyordu... Okyanusa bakan yoldan geçtikleri sırada... Antioche fren yaptı... Güneş yüksekten bakıyordu... Deniz dans ediyordu, bembeyazdı... Farşlar gulu gulu sesleri çıkarıyorlardı... Şef kapıyı açtı ve aşağı indi... Ağır adımlarla yalıyara yaklaştı ve birden barbarini fırlattı... Çok uzaklara... Barbarin dalgalar arasında beli belirsiz, hoş bir şıngırtıyla kayboldu. Şef, daha sonra arabaya bindi... Antioche gazladı ve kulakları sağır eden bir homurtuyla yolun dönemeç yaptığı yerde kayboldular, ama Tanrının gözü onları hâlâ görüyordu...

Paris
Mayıs 1943

boris vian
savrulan otlar arasında

Fransızca Aslından Çeviren: İsmail Yerguz

"Kırk yaşımı beklemeyeceğim" diyen ve otuz dokuz yaşında ölen, neredeyse mucizevi bir gençlik yaşayan, her telden çalmış olan, trompet sanatçısı, aktör, şarkıcı, yazar Boris Vian'ın ilk romanı 'Savrulan Otlar Arasında' gülünç bir macera; tuhaf bir polis soruşturması ve ilginç bir casusluk öyküsü... 1942-1943 yıllarında tasarladığı ve 1966'da yayınladığı bu roman öteki yapıtlarından birinin taslağı ya da ilk versiyonu değildir kesinlikle. Bütünüyle özgün, eksiksiz, keyif veren, gelişmesi sözcüklerin dinamiğine dayandığından hiçbir şeyin bastırıp engellemediği bir yapıt. Boris Vian'ın dil evreninin en yetkin örneği.

Dehşet, polis soruşturması ve casusluk... Gerçekten de bu yapıtı sözcükler oluşturuyor ve sürüklüyor, aynı zamanda karıştırıyor ve çözüyor. Bu sözcükler yerinde duramıyor; zıplıyor, sıçrıyor, bizi güldürüyor ve tiretiyorlar.

Boris Vian bu romanında sürekli çoğalıyor...birbirlerini izleyen, kan birikintileri içinde yüzen, keyifle tartışan, keyifle birbirlerini öldüren kahramanlar... Yazarın başka bir kitapta bulamadığı ve bulamayacağı için kendi kendine anlattığı bir öykü bu!

Kitapevi

9"789755"336312"